II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSION

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 2. januar 1973

om anvendelse af bestemmelserne i artikel 85 og 86 i EØF-traktaten (IV/26.918 — Den europæiske sukkerindustri)

(73/109/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 85 og 86,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962 (1), særlig artikel 3 og 15,

under henvisning til Rådets forordning nr. 26 af 4. april 1962 (2), særlig artikel 1 og 2,

under henvisning til Rådets forordning nr. 1009/67/EØF af 18. december 1967 (3) og dettes udførelsesbestemmelser,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 31. maj 1972, om på eget initiativ at bringe forordning nr. 17, artikel 3 i anvendelse, efter i overensstemmelse med forordning nr. 17, artikel 19, stk. 1 og med bestemmelserne i forordning nr. 99/63/EØF (4) at have hørt de interesserede virksomheder,

under henvisning til den af det rådgivende Udvalg for kartel- og monopolspørgsmål i henhold til forordning nr. 17, artikel 10 den 5. december 1972 afgivne udtalelse,

ud fra følgende betragtninger:

I

A

1. Den foreliggende beslutning vedrører følgende virksomheder, som er de vigtigste fabrikanter henholdsvis sælgere af sukker i Fællesskabet:

— Raffinerie Tirlemontoise S.A., Bruxelles,

— Centrale Suiker Maatschappij N.V., Amsterdam,

— Cooperatieve Vereniging Suiker Unie U.A., Rotterdam,

— Westdeutsche Zuckervertriebsgesellschaft mbH & Co KG, Köln, samt det dette selskab tilsluttede medlem Pfeifer & Langen, Köln,

— Südzucker Verkaufs-GmbH, Oberursel, samt de dette selskab tilsluttede medlemmer Süddeutsche Zucker AG, Mannheim, og Zuckerfabrik Franken, Ochsenfurt,

— Sucre-Union S.A., Paris,

— Société des Raffineries et Sucreries Say, Paris,

— Société F. Béghin SA, Thumeries,

— Générale Sucrière SA, Paris,

— Société Nouvelle de Raffinerie Lebaudy-Sommier SA, Neuilly s/Seine og Groupement d'Interêt Economique Lebaudy-SUC, Paris,

— Sucres & Denrées SA, Paris,

— Eridania Zuccherifici Nazionali SpA, Genua,

(1) EFT specialudgave 1959-62, s. 204/62.
(2) EFT specialudgave 1959-62, s. 993/62.
(3) EFT specialudgave 1967, s. 308/1.
(4) EFT specialudgave 1963-64, s. 2268/63.

— Società Generale di Zuccherifici (Société Générale de Sucreries), Bruxelles,

— Cavarzere-Produzioni Industriali, Padua,

— Società Italiana per l'Industria degli Zuccheri SpA, Rom,

— Romana Zucchero SpA, Genua,

— Zuccherificio del Volano SpA, Genua,

— Agricola Industriale Emiliana (AIE) SpA, Bologna,

— Zuccherificio di Sermide SpA, Genua,

— SADAM SpA, Bologna.

2. Det i denne beslutning omhandlede sukker er råsukker og hvidt sukker under position 17.01 i den fælles toldtarif. Råsukker er et mellemprodukt og er som sådant ikke egnet til menneskelig føde. Hvidt sukker er derimod en færdigvare, der inddeles i fire kategorier (I til IV) alt efter sin renhedsgrad. Kategori IV er imidlertid aldrig blevet fremstillet i EF og kategori III er kun fremstillet i Frankrig. For tiden fremstilles næsten udelukkende kategorierne I og II i fællesskabslandene, og tendensen til kun at fremstille sukker af kategori I er tiltagende.

3. Produktionen af hvidt sukker er i Fællesskabet steget fra 6,8 millioner tons i produktionsåret 1968/1969 til ca. 8,1 millioner tons i produktionsåret 1971/1972, mens forbruget i samme tidsrum er steget fra 5,9 til 6,5 millioner tons [1]. Produktionen udviste i disse fire regnskabsår derfor altid et overskud, der svingede mellem 11 og 24 % af sukkerforbruget i Fællesskabet.

4. *Frankrig* er det medlemsland, der har den største sukkerproduktion inden for Fællesskabet. Den franske sukkerproduktion (inkl. de oversøiske områder) steg fra 2 620 000 tons i året 1968/1969 til 3 230 000 tons i 1971/1972. Omkring 75 % af denne produktion stammer fra følgende virksomheder: Sucre-Union (26 %), Béghin (14 %), Say (14 %), Générale Sucrière (10 %), Lebaudy-SUC (9 %), mens resten er fremstillet af ca. ti mindre foretagender. Overskudsproduktionen i forhold til det franske forbrug var i 1968/1969 på 885 000 tons og i 1971/1972 på 1 440 000 tons.

Société Anonyme Sucre-Union (i det følgende »Sucre Union«) grundlagdes i 1966 af 23 franske sukkerfabrikker, der overdrog markedsføringen af deres produktion til dette selskab. Ni af disse 23 virksomheder er andelsselskaber, der besidder 50 % af Sucre-Union's selskabskapital.

Société des Raffineries et Sucreries Say (i det følgende »Say«), indgår i et økonomisk interessefællesskab, GISEC. Selv om dette stadig eksisterer, synes det ikke mere at optræde som en enhed.

Société F. Béghin S.A. (i det følgende »Béghin«), er efter sin omsætning den vigtigste sukkerfabrikant, selv om sukkerproduktionen kun udgør 46 % af dets omsætning (hovedvægten ligger på papirfremstilling). En virksomhed under GISEC. Sucrerie Centrale de Cambrai, er overtaget af Béghin. Selskaberne Say og Béghin har truffet beslutning om fusion pr. 1. januar 1973.

Société Nouvelle de Raffinerie Lebaudy-Sommier SA kontrolleres af holding-selskabet Lebaudy-Frères, i hvilket Générale Sucrière siden januar 1972 ejer aktiemajoriteten. Siden d. 1. januar 1969 markedsfører selskabet Lebaudy-Sommier sin produktion gennem Groupement d'Interêt Economique Lebaudy-SUC (i det følgende »Lebaudy-SUC«). Denne gruppe markedsfører også produktionen fra andre fabrikanter, f.eks. Union Sucrière de l'Aisne, der ejer 11 % af kapitalen i Lebaudy-Sommier.

Hvad engros-handelen angår, er der især to virksomheder, Bauche og Sucres & Denrées, der indtager en fremtrædende plads på det franske marked. Sucres & Denrées afvikler for størstedelen sine forretninger som uafhængig forhandler.

5. Også *Belgien* har sammenlignet med sit forbrug et stort produktionsoverskud. Mens det belgiske sukkerforbrug fra 1968/1969 til 1971/1972 gennemsnitligt lå på 350 000 tons, steg produktionen fra 530 000 tons i 1968/1969 til 770 000 tons i 1971/1972. Det belgiske produktionsoverskud, der i 1968/1969 beløb sig til ca. 200 000 tons, nåede derfor i løbet af sukkerproduktionsåret 1971/1972 op på 400 000 tons.

Belgiens betydeligste sukkerfabrikant er Raffinaderiet Tirlemontoise (i det følgende »RT«), der ved egne anlæg og ved forpagtning af andre sukkerfabrikkers anlæg (Grand-Pont, Quévy, Péronnes) alene tegner

[1] Sukkerproduktionsåret begynder 1. juli og slutter 30. juni det påfølgende kalenderår.

sig for mere end 50 % af den belgiske sukkerproduktion. Gennem aktiemajoritet (Warneton, Oreye og Moerbeke-Waas), eller gennem markedsføringsaftaler (Liers, Embresin, Naveau) har den endvidere kontrol eller mulighed for kontrol over flere andre belgiske sukkerfabrikker. På denne måde har RT en afgørende indflydelse eller mulighed for at udøve en afgørende indflydelse på ca. 85 % af den belgiske sukkerproduktion. Da hvidt sukker kun importeres i ganske ringe mængder til Belgien, kan man derfor gå ud fra, at RT's andel af det belgiske marked andrager ca. 85 %.

To belgiske virksomheder Société pour l'Exportation de Sucre S.A., Antwerpen (i det følgende »Export«) og S.A. Hottlet et Cie., Edegem (i det følgende »Hottlet«, markedsfører i udlandet belgisk produceret sukker. RT eksporterer undertiden sukker direkte til de udenlandske markeder, især hvor det drejer sig om leverancer fra fabrikant til fabrikant.

6. I *Storhertugdømmet Luxembourg* er der ingen sukkerfabrikanter. Efterspørgslen i Luxembourg dækkes af de belgiske fabrikanter og i særdeleshed af RT.

7. *Italien* er det medlemsland, hvor sukkerunderskuddet er størst. Den italienske sukkerproduktion androg alt efter produktionsår henholdsvis 1,1 eller 1,3 millioner tons, mens forbruget lå på mellem 1,4 millioner i året 1968/1969 og 1,55 millioner i året 1971/1972. Italiens sukkerunderskud ligger således på mellem 12 % og 25 % af forbruget.

Strukturen af den italienske sukkerindustri, der i årenes løb er undergået talrige ændringer henimod en stigende koncentration, kan nu beskrives som følger:

Den største gruppe, der kontrollerer mere end en tredjedel af det italienske marked, er opstået omkring selskabet Eridania, hvis aktivitet såvel på det kommercielle som på det finansielle område er betydelig. Efter at denne gruppe havde overtaget »Saccarifera sarda« og »Saccarifera lombarda« overtog den senest »Società Fondiaria Agricola Industriale« (SEAI) og erhvervede aktiemajoriteten i selskabet »SPICA-Lauis«. Den har desuden en andel på 15 % i »Zuccherificio d'Avezzano«.

Den næststørste gruppe er for øjeblikket »Gruppo Padano«, hvis virksomhed koordineres af »Société Générale de Sucreries« i Bruxelles. »Gruppo Padano« har fornylig overtaget selskabet »Zuccherificio e Raffineria di Pontelongo«. Ved den for kort tid siden stedfundne overtagelse af kontrollen med »Società Italiana per l'Industria degli Zuccheri« (næststørste italienske fabrikant efter Eridania) kontrollerer denne gruppe ca. en trediedel af det italienske marked og indtager praktisk talt samme stilling som »Eridania«-gruppen. Det andet selskab, der tilhører den nævnte gruppe er »Cavarzere-Produzioni Industriali« der i 1967 overtog »Società Veneta per l'Industria degli Zuccheri«.

Den sidst stedfundne koncentration vedrører AIE (Agricola Industriale Emiliana). Dette selskab, der allerede kontrollerer »SFIR« (Società Fondiaria Industriale Romagnola) og Zuccherificio e Raffineria di Mizzana, har erhvervet en andel i »Romana Zucchero«, der på sin side er forbundet med »Zuccherificio del Volano«. Man kan derfor nu gå ud fra, at der til de to allerede eksisterende grupper er kommet en ny temmelig indflydelsesrig gruppe.

Den øvrige italienske produktion fordeler sig på et dusin småvirksomheder, der for det meste overlader markedsføringen af deres sukker til de selskaber, der udgør de tre førnævnte storgrupper.

I Italien fandtes der intet selvstændigt arbejdende arbejdsnet for distribution af sukker, idet de store sukkerfabrikker selv markedsførte deres produktion. Først i senere tid er nogle handelsvirksomheder begyndt at beskæftige sig med distribution af sukker i Italien.

8. *Nederlandene* udviser et vist produktionsunderskud af sukker. Dette underskud androg, når det sammenlignes med forbruget i de sidste produktionsår mellem 50 000 og 100 000 tons.

Den vigtigste nederlandske sukkerfabrikant er: »Cooperatieve Vereniging Suiker Unie UA«, Rotterdam (i det følgende »SU«), som blev dannet i 1966 ved en fusion af fire andelsselskaber.

Den næststørste sukkerfabrikant i Nederlandene er: »Centrale Suiker Maatschappij NV«, Amsterdam (i det følgende »CSM«).

De nederlandske sukkerfabrikanter indgik i 1953 en aftale om kontingentering af sukkerroe-leverancer ifølge hvilken CSM fik tildelt 37,48 % og de i dag i SU sammensluttede andelsselskaber fik tildelt 62,52 % af den nederlandske sukkerproduktion. De to nederlandske sukkerfabrikanter har desuden et nært samarbejde på et stort område af deres virkefelt (fælles indkøb af sukkerroer, samarbejde ved anvendelsen af mellemprodukter, fælles videnskabelig forskning, samarbejde om markedsundersøgelser, om reklame, om salgsfremmende foranstaltninger og ved

tilvejebringelsen af ensartede ab-fabrik priser samt salgsbetingelser) (1).

Sukkerimporten til Nederlandene taget i betragtning andrager SU og CSM's andel af det nederlandske marked ialt mindst 85 %.

Det er især tre importører, nemlig NV Internatio Produkten, Leonard Jacobsen en Zonen og Handelsmaatschappij Dudok de Wit en Co (i det følgende henholdsvis »Internatio«, »Jacobson« og »Dudok de Wit«), der til det nederlandske marked foretager import af sukker til den videreforarbejdende industri.

9. *Tyksland* har som helhed ligevægt på sin sukkerbalance. Dog er der regionale særpræg. Sukkerfabrikanterne har siden 1. juli 1968 sammensluttet sig i salgsorganisationer (2), hvis afsætningsområder er klart afgrænsede.

Sukkerfabrikanterne i Schleswig-Holstein og en del af Niedersachsen er sammensluttede i Norddeutsche Zucker GmbH & Co. KG, Uelzen (i det følgende »NZV«). Deres produktion andrager ca. 600 000 tons (ca. 27 % af den tyske produktion) og overstiger dermed det i deres afsætningsområde eksisterende behov. Overskuddet af hvidt sukker eksporteres for størstedelens vedkommende til tredjelande.

Sukkerfabrikanterne i Nordrhein-Westfalen og visse fabrikanter i Niedersachsen (11 virksomheder) er sammensluttet i Westdeutsche Zuckervertriebsgesellschaft mbH & Co. KG, Köln (i det følgende »WZV«). Deres produktion andrager ca. 750 000 tons (ca. 35 % af den tyske produktion). Størrelsen af denne produktion ligger under behovet i WZV's afsætningsområde. hvortil hører Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz og en del af Niedersachsen og Hessen (i de med mellemforhandlere — regionalkommissærer indgåede aftaler betegnes dette område som WZV's »særlige interesseområde«). Sukkerunderskuddet i dette område dækkes i første række af leverancer nordfra, især i form af råsukker, der raffineres af fabrikanter i den vestlige del af Tyskland, dels også ved import fra Belgien og Frankrig, hvor der findes et betydeligt overskud.

Det vigtigste medlem af WZV er Pfeifer & Langen, der tegner sig for ca. halvdelen af produktionen i dette område. Pfeifer & Langen's andel i WZV er på 21 %.

Markedsføringen af varemærkesukker i husholdningspakninger sker gennem Nord-Westdeutsche Markenzuckervertriebs-GmbH & Co. KG, Bielefeld/Köln (i det følgende »NWZV«), i hvilket deltager såvel medlemmer af WZV som også medlemmer af NWZV. Størstedelen af produktionen finder afsætning gennem WZV og NWZV. Iøvrigt markedsfører medlemmerne deres produkter individuelt, dels over samme mellemforhandlere som salgsorganisationen, dels direkte til den forarbejdende industri. Der finder kun ringe eksport sted.

I den sydlige del af Tykland er sukkerfabrikanterne sammensluttet i Südzucker Verkaufsgesellschaft mbH & Co. KG, Oberursel (i det følgende »SZV«). Produktionen andrager ca. 800 000 tons (ca. 38 % af den tyske produktion). Blandt de fem medlemmer af SZV er Süddeutsche Zucker AG, Mannheim (i det følgende »SZ AG«) langt det vigtigste foretagende. Det kan regnes blandt de førende sukkerfabrikanter i medlemsstaterne. Denne virksomhed tegner sig for 70 % af sukkerproduktionen fra medlemmerne i SZV-gruppen, hvilket svarer til 29 % af den tyske sukkerproduktion og til 8 % af fællesskabsproduktionen. Den deltager med 25 % i den næststørste sydtyske sukkerfabrikationsvirksomhed Zuckerfabrik Franken; de resterende 75 % ejes af Süddeutsche Zuckerrüben-Verwertungsgesellschaft. SZ AG har en andel på 51,5 % i SZV. Til beslutninger kræves der ifølge vedtægterne mindst 80 % af stemmerne.

SZV-medlemmernes produktion bliver for størstedelen solgt gennem SZV, der frit tilrettelægger sin salgspolitik. Desuden sælger SZV-medlemmerne det af dem producerede sukker individuelt, enten til denaturering, til eksport eller til menneskeligt forbrug i Tyskland. I dette sidste tilfælde benytter de samme mellemhandlere som SZV.

SZV opretholder i sit afsætningsområde, der ligger op til NZV og WZV's afsætningsområder, et net af regionale repræsentanter, der sælger sukker i eget navn og for egen regning. SZV hverken importerer eller eksporterer selv.

Det er ikke muligt at knytte nøjagtige tal til sukkerforbruget i dette område, da de statistiske oplysninger dækker de enkelte forbundslande, mens SZV's afsætningsområde og ligeledes WZV og NZV's afsætningsområder ikke falder sammen med forbundslandegrænserne. Den kan skønsmæssigt sættes til ca

(1) En vurdering af disse samarbejdsaftaler i henhold til artikel 85 vil ske efter anden procedure.

(2) En vurdering i henhold til artikel 85 af aftalerne om oprettelsen af disse salgsorganisationer vil ske efter anden procedure.

800 000 tons. En del af produktionen (svingende mellem 10 000 og 20 000 tons) eksporteres af SZ AG til andre EF-medlemslande, især til Italien. En anden del eksporteres til tredjelande.

For Berlin og Saarlandet består der et særligt forhold. Berlin forsynes med sukker, der importeres fra DDR. Saarlandet hører hverken til WZV eller SZV's afsætningsområder, men bliver for størstedelen forsynet med sukker af fransk oprindelse.

10. Mellem en række sukkerfabrikanter findes der finansielle bånd. RT står gennem to holding-selskaber, European Sugar og European Sugar France i forbindelse med firmaet Tate & Lyle, London, der behersker en væsentlig del af det britiske marked. European Sugar France, i hvilken RT deltager med 56,7 %, kontrollerer med 50,9 % et andet holdingselskab Compagnie Européenne de l'Industrie Sucrière, i hvilket også Béghin (33,4 %), Eridania (15,1 %) og SZ AG (0,5 %) er repræsenterede. Compagnie Européenne de l'Industrie Sucrière er oprettet med det formål at opnå kontrol over det franske foretagende Say, af hvis aktier det i øjeblikket ejer 50,13 %. Dette forhold ændres muligvis efter fusionen mellem Say og Béghin, der er planlagt til januar 1973. RT, Eridania, SZ AG og Tate & Lyle vil da tilsammen kun være i besiddelse af ca. 10 % af aktierne i Say. RT har på sin side en andel i raffinaderiet Erstein, som er en vigtig sukkerfabrikant i det østlige Frankrig.

B

11. Til den 30. juni 1968 var fremstillingen og markedsføringen af sukker i de enkelte EF-medlemsstater underkastet nationale markedsordninger. Fra den 1. juli 1968 er produktion og markedsføring af sukker i Fællesskabet underkastet Rådets forordning nr. 1009/67/EØF og dets anvendelsesbestemmelser.

Formålet med denne ordning er især at sikre beskæftigelse og levestandard for sukkerroe- og sukkerrørsdyrkere i Fællesskabet, og samtidig at undgå såvel en overproduktion som en mangelsituation. Ordningen med henblik herpå er hovedsageligt baseret på fastsættelsen af interventionspriser og produktionskvoter. For hvert sukkerproduktionsår fastsættes en interventionspris for det hvide sukker, der produceres i Fællesskabet. Fællesskabets interventionsorganer har pligt til, til interventionsprisen at aftage alt sukker, som de får tilbudt. For imidlertid at undgå faren ved en overproduktion gælder denne forpligtelse kun inden for rammerne af visse kvoter. Til dette formål tildeles der enhver sukkerfabrikant en grundkvote og en højstkvote.

Højstkvoten er i Tyskland, Frankrig og Italien på 135 % af grundkvoten. I Belgien og i Nederlandene er den i betragtning af det særlige system, disse to lande har valgt, på 116 % af grundkvoten. Fabrikanterne har derfor garanti for at kunne afsætte deres sukker til interventionsprisen indtil størrelsen af deres højstkvoter. Hvis produktionen ligger mellem basiskvoten og højstkvoten, skal de dog svare en produktionsafgift for den del, hvormed produktionen overstiger grundkvoten. Overstiger produktionen derimod højstkvoten, er der ingen afsætningsgaranti. De mængder, der produceres ud over højstkvoten, kan afsættes på verdensmarkedet, uden at der kan gøres krav gældende om eksportrestitution.

Over for verdensmarkedet, på hvilket sukker normalt udbydes til en lavere pris, er EF-markedet beskyttet ved fastsættelsen af en tærskelpris, der ligger 16 % over interventionsprisen.

Den fælles ordning indeholder flere bistandsforanstaltninger til fordel for sukkerfabrikanterne for at gøre det muligt for disse at finde afsætning for deres produktionsoverskud. Hertil hører hovedsageligt restitution for eksport til verdensmarkedet og for levering af sukker til den kemiske industri. Endvidere kan der bevilges en præmie for denaturering af sukker til foderstofformål.

Hvad lagrene angår, er fabrikanterne forpligtet til at svare en afgift for hver produceret mængde inden for deres højstkvote. Til dækning af lageromkostningerne vil der derefter blive ydet dem et forud fastsat beløb svarende til lagerperiodens varighed.

På det italienske marked består der et særligt forhold, der skyldes såvel fællesskabsordningen som særforholdsregler fra de nationale myndigheder. Der eksisterer i Italien en regionaliseret interventionspris, der ligger ca. 5 % over den i de øvrige fællesmarkedslande gældende interventionspris. Siden ikrafttræden af fællesskabsordningen er prisen på det i Italien solgte sukker blevet belagt med en afgift kaldet »sovrapprezzo« på 23 lire pr. kilo. Såvel det i Italien producerede sukker som importeret sukker er underkastet denne afgift. Hvis det i Italien indførte sukker fuldtud var belagt med denne »sovrapprezzo«, ville prisen ligge over den af de italienske myndigheder fastsatte

maksimale salgspris. De italienske myndigheder har derfor inden for rammerne af »Cassa Conguaglio Zucchero« indført et licitationssystem, efter hvilket en del af denne afgift udbydes i licitation. Disse licitationer er åbne for alle såvel italienske som ikke-italienske virksomheder, der fremstiller, sælger eller anvender sukker. Den tilbudte mængde skal være på mindst 1 000 tons. Ved de sidste licitationer var det bestemt, at indtil 25 % af den samlede udliciterede mængde kunne importeres af virksomheder, der ikke havde fået deres tilbud antaget ved licitation, men havde indsendt tilbud. I det tilfælde vil disse virksomheder få et afslag på »sovrapprezzo«, der svarer til den gennemsnitlige værdi af de ved licitationen tildelte reduktioner. Licitationssystemet anvendes kun ved import af hvidt sukker. For import af råsukker gælder, at der ydes en reduktion i »sovrapprezzo« på omkring halvdelen, uden at man derfor behøver deltage i nogen licitation.

I Italien har myndighederne på basis af den regionaliserede interventionspris fastlagt en højstepris til forbrugerne. Herved er alle andre prisfaktorer, i særdeleshed handelsmarginalerne blevet fastsat.

Fællesskabsreguleringen berører ikke de faktiske prisdannelser på de forskellige medlemslandes markeder. Muligheden for til interventionspris at sælge sukker til interventionsorganerne inden for de af højstkvoterne fastsatte grænser hindrer kun, at salgsprisen inden for Fællesskabet for længere tid og på mærkbar måde synker ned under interventionsprisen. Den uventede produktions- og overskudsstigning har ført til, at salgspriserne i de fleste medlemslande ligger under indikativprisen. I de fleste medlemslande og i de fleste produktionsår har priserne ligget i nærheden af interventionsprisen, mens de i Nederlandene og i Tyskland lå højere og til tider nærmede sig indikativprisen.

Der kan dog kun foretages en tilnærmelsesvis sammenligning af priserne i de enkelte medlemslande, da det er vanskeligt at vurdere, hvorledes fragtomkostningerne beregnes af de enkelte virksomheder (som effektive omkostninger eller som et fast beløb), hvorledes emballage og markedsføringsomkostningerne beregnes, samt hvilke betalings- og leveringsfrister de har aftalt, og om eventuelle kvalitetsforskelle giver sig udslag i prisen.

Fællesskabsordningen påfører ikke handelen mellem medlemslandene nogen form for restriktioner. Kort efter at fællesskabsordningen var trådt i kraft, fremkom der imidlertid klager fra forhandlere og forarbejdningsindustri over handelen mellem fællesskabslandene. Kommissionen blev underrettet om flere tilfælde, hvor belgiske og franske leverandører på trods af betydelige overskud i deres egne områder havde meddelt købere i andre medlemslande, at de ikke var i stand til at levere, fordi de disponible mængder var forbeholdt det nationale marked.

Denne åbenlyst kunstigt frembragte indskrænkning af udbuddet i forbindelse med visse restriktive forholdsregler på de nationale markeder foranledigede Kommissionen til at foretage undersøgelser og indhente oplysninger på medlemslandenes markeder. Resultatet af disse undersøgelser førte til indledning af den foreliggende procedure. I løbet af denne procedure er der konstateret en række kendsgerninger, for hvilke der redegøres i det følgende.

C

12. Fællesskabets sukkerfabrikanter har siden sukkermarkedsordningens ikrafttræden tilstræbt opnåelsen af en almindelig aftale om salg af sukker til menneskeligt forbrug på de forskellige nationale markeder, samt især om salg til tredjelande af betydelige overskudsmængder.

Det var især det, man tilstræbte under mødet den 30. maj 1968 i München, der var organiseret af Comité Européen des Fabricants de Sucre (CEFS), i hvilket deltog repræsentanter for de vigtigste sukkerfabrikanter og sukkerorganisationer i Fællesmarkedet. Mødet havde til formål at behandle fordelingen af de disponible mængder på overskudsmarkedet og på markedet for menneskeligt forbrug.

I tilslutning til dette møde blev der i juli 1968 af de franske sukkerfabrikanter, der så sig stillet over for vanskeligheder ved afsætningen af overskudsmængderne, gjort forsøg på at løse disse problemer gennem »Association syndicale de défense des intérêts économiques, agricoles et sucriers«. Denne organisation havde til formål at sørge for en ensartet fordeling af såvel de producerede mængder på de to nævnte markeder som af den heraf opnåede indtægt. Denne aftale, som i henhold til forordning nr. 17 blev anmeldt til Kommissionen, blev kun bragt til anvendelse i produktionsåret 1968/1969 [1]. I dette pro-

[1] Vurderingen af denne aftale i henhold til artikel 85 vil ske efter anden procedure.

duktionsår solgte de franske fabrikanter kun eksportsukker til tredielande til denatureringsformål eller med henblik på anvendelse i den kemiske industri på betingelse af, at det leverede sukker virkelig blev anvendt til de aftalte formål. I nogle tilfælde var det i salgskontrakten fastsat, at det sukker, der i første række var leveret til et af de nævnte formål, også kunne afsættes på andre markeder, dog kun under forudsætning af et vist pristillæg.

I produktionsåret 1969/1970 blev salgsprincipperne for sukker mere generelt formuleret. Der var ikke alene tale om forholdet mellem visse medlemslande, men i almindelighed om samarbejde mellem sukkerfabrikanterne især med henblik på leverancer fra fabrikant til fabrikant. Ifølge referat af samtaler om den af RT fulgte handelspolitik har repræsentanten for denne sidste virksomhed karakteriseret denne salgspolitik på følgende måde: »pas de mouvements de marchandises de pays à pays, si ce n'est en concertation de producteur à producteur« (1). RT har også selv flere gange henvist til nødvendigheden af en rationalisering, der skulle føre til et stadigt snævrere samarbejde mellem de store grupper af sukkerfabrikanter og sukkerraffinaderier, ligesom til forskellige aftaler, der er indgået med visse andre sukkerfabrikanter.

I en fjernskrivermeddelelse til RT karakteriserede »Export« endvidere denne salgspolitik med ordene: »chacun chez soi« (2), og i en anden fjernskrivermeddelelse til Sucre-Union gav det udtryk for følgende: »... respecter ainsi la même règle du »chacun chez soi« que celle que les fabricants de sucre européens ont adoptée dans leur ensemble du moins, les plus grands groupes de fabricants-raffineurs ...« (3).

Dette princip »chacun chez soi« er blevet anvendt på forskellig måde afhængigt af det pågældende markeds særegenheder (markedsstrukturen, sukkerfabrikkernes beliggenhed og de handlendes stilling) og alt efter de forhold, der har gjort sig gældende i løbet af de forskellige regnskabsår (forsyningssituation og høstresultat).

For at opfylde ovennævnte princip, har sukkerfabrikanter truffet følgende fælles forholdsregler:

— at sælge sukker direkte eller indirekte til de i et andet salgsområde etablerede konkurrenter,

— at sælge sukker i andre salgsområder udelukkende efter samtykke fra de der etablerede konkurrenter,

— at sælge sukker i andre salgsområder til en pris, der er tilpasset konkurrenternes,

— at binde forhandlerne til at følge denne politik.

Disse forskellige forholdsregler er hver for sig eller samlet blevet bragt til anvendelse alt efter den økonomiske situation på de forskellige markeder.

Det er derfor på sin plads i enkeltheder at undersøge de enkelte virksomheders optræden på de forskellige markeder og i de forskellige produktionsår.

13. Især hvad Italien angår, har dette land altid været henvist til import fra andre lande for at kunne dække sit eget behov. I produktionsåret 1968/1969 var den italienske import dog relativ ringe, blandt andet fordi den italienske produktion i det foregående år havde været ualmindelig god, og der fandtes betydelige lagre, der nedsatte importbehovet. Visse italienske forarbejdningsindustrier fandt imidlertid ikke deres forsyningssituation var tilfredsstillende og beklagede sig over mangelen på interessante tilbud fra leverandører i de andre medlemslande. Ikke desto mindre rådede disse, og det gælder især de franske og belgiske fabrikanter, over betydelige mængder sukker, som de delvist afsatte til denatureringsformål eller til eksport il tredjelande.

Det fremgår allerede af visse dokumenter fra produktionsåret 1968/1969, at de franske og belgiske fabrikanter havde delt deres salg til Italien mellem sig ved at gøre deres salgsbetingelser ensartede, samt at de havde forsikret deres italienske aftagere, at de kun til en højere pris ville aftale andre salg til det italienske marked.

I begyndelsen af produktionsåret 1969/1970 og i anledning af indgåelsen af nye kontrakter om salg af meget betydelige mængder mellem på den ene side de franske og belgiske leverandører og på den anden selskabet Eridania, der optrådte på de italienske køberes vegne, blev det under et møde den 29. juli 1969 i Paris drøftet, hvorledes man kunne imødegå

(1) *Oversat:* »Ingen varebevægelse fra land til land uden aftale mellem fabrikant og fabrikant«.

(2) *Oversat:* »Enhver er herre i eget hus«.

(3) *Oversat:* »... således at overholde det samme princip om at »enhver er herre i eget hus« som det blev vedtaget af de europæiske sukkerfabrikanters fællesskab eller i det mindste af de største grupper af fabrikanter og raffinaderier«.

lave outsider-tilbud på det italienske marked. For generelt at få en ordning på spørgsmål i forbindelse med sukkerleverancer til det italienske marked mødtes repræsentanter for de implicerede virksomheder dem 11. september 1969 i Genua. Som det fremgår af den efterfølgende brevveksling mellem de virksomheder, der importerer eller eksporterer sukker på det italienske marked, blev man på dette møde enig om grundlaget for eksport af sukker til det italienske marked.

Den nævnte korrespondance lader klart erkende, at der findes to grupper, der har til opgave at centralisere sukkerleverancerne til det italienske marked. Det drejer sig på den ene side om den gruppe, der udgøres af de franske og belgiske sukkerraffinaderier og sukkerfabrikanter, og hvad produktionsåret 1969/1970 angår også af de tyske (i det følgende: »leverandørgruppen«) og på den anden side om gruppen af italienske aftagere (i det følgende »importørgruppen«). Leverandørgruppen omfatter hovedsagelig de franske virksomheder Béghin, Say, Générale Sucrière, Lebaudy-SUC og til tider også Sucre-Union, det belgiske foretagende RT, det tyske foretagende SZ AG (kun for produktionsåret 1969/1970) og det franske selskab Sucres & Denrées . Denne sidste virksomhed beskæftiger sig hovedsageligt med sukker-engroshandel og har fået til opgave at samle alle tilbud samt organisere leverancer fra hele gruppen med undtagelse af leverancer fra SZ AG. Importørgruppen omfattede oprindeligt de italienske sukkerfabrikanter, der deltog i mødet den 11. september 1969 i Genua. Det drejede sig om selskaberne Eridania, der koordinerede gruppens aktiviteter, Italiana per l'Industria degli Zuccheri, Romana Zucchero e Zuccherificio del Volano, Zuccherificio e Raffineria di Pontelongo og Cavarzere-Produzioni industriali, Agricola Industriale Emiliana (AIE), Zuccherificio di Sermide, SADAM, Società Fondiaria Agricola Industriale (SFAI) og SPICA-Lauis. Herefter overtoges SFAI og SPICA-Lauis af selskabet Eridania. Zuccherificio e Raffineria di Pontelongo blev til Société Générale de Sucreries og dette overtog sammen med Cavarzere-Produzioni Industriali kontrollen med l'Italiana per l'Industria degli Zuccheri. AIE erhvervede på sin side kontrollen over Romana Zucchero og Zuccherificio del Volano.

Som det fremgår af de salgsbekræftelser, som de italienske fabrikanter har meddelt deres aftagere, blev det af importørgruppen importerede sukker derefter leveret til forbrug og til den italienske forarbejdningsindustri til samme priser og på samme salgsbetingelser som det nationalt producerede sukker. Ifølge de forhåndenværende statistiker har importørgruppen praktisk talt dækket ca. 75 % af den til import i licitation udbudte totalmængde. De sukkermængder, som blev tilkendt Eridania eller andre medlemmer af gruppen er i sin helhed blevet leveret af leverandørgruppen. I produktionsåret 1969/1970 var 15 % af den mængde, som gruppen skulle levere til Italien forbeholdt SZ AG, der faktisk også leverede dette sukker (dog uden medvirken fra Sucres & Denrées). Udover samarbejdet mellem de franske og belgiske producenter fortsatte SZ AG med at indgå aftaler med de italienske producenter, således at størstedelen af SZ AG's eksport til Italien umiddelbart blev leveret til de italienske fabrikanter med videresalg af det importerede sukker for øje til de samme priser og på de samme betingelser, som gælder for deres selvproducerede sukker.

Herudover forpligtede de førnævnte udenlandske sukkerfabrikanter sig til ikke at sælge til mulige andre italienske aftagere og især ikke til forarbejdningsindustrien, medmindere dette skete til forhøjede priser (et tillæg på 1,25 FF/100 kg for produktionsåret 1968/1969, på 1,65 FF for 1969/1970 og på 1,75 FF for 1970/1971). De leverancer af sukker til Italien, der foretages af outsidere, der ikke tilhører leverandørgruppen, er derfor beskedne. Under et møde i Genua den 22. september 1970 mellem medlemmer af begge gruppe blev de allerede indgåede og iværksatte gensidige forpligtelser pånyt bekræftet, for på den måde at overvinde visse vanskeligheder, der fra tid til anden var opstået mellem leverandører og aftagere. Også i produktionsårene 1970/1971 og 1971/1972 blev størstedelen af det italienske importbehov dækket af direkte leverancer fra udenlandske fabrikanter til italienske fabrikanter.

14. Med hensyn til *Nederlandene* har de derværende fabrikanter siden 1968/1969 i stigende grad købt hvidt sukker hos deres konkurrenter især i Belgien og Tyskland.

I de tre første sukkerproduktionsår var købene af følgende størrelse:

	S.U.	*C.S.M.*
1968/1969	251 tons	5 150 tons
1969/1970	72 tons	5 660 tons
1970/1971	24 600 tons	10 353 tons

De konkurrenter, der har leveret dette sukker, er RT og Pfeifer & Langen. I produktionsåret 1971/1972 tiltog disse indkøb yderligere. Således aftog SU alene hos Pfeifer & Langen 10 400 tons hvidt sukker i løbet af dette produktionsår. Ingen af disse leverancer

omfattede råsukker. Ser man bort fra de i produktionsåret 1968/1969 til SU foretagne leverancer til denatureringsformål, så markedsførtes dette hvide sukker i Nederlandene over de nederlandske fabrikanters salgsnet og på samme betingelser og til samme priser, som gjaldt for det nationalt producerede sukker. For en stor dels vedkommende solgtes det ligeledes i den emballage og med det varemærke, der anvendtes af de nederlandske fabrikanter. Generelt har RT og Pfeifer & Langen ikke foretaget andre leverancer til det nederlandske marked.

Efter ikrafttræden af fællesskabsordningen har RT og de nederlandske fabrikanter SU og CSM vægret sig ved at levere sukker til kunder i deres konkurrenters lande. Fabrikanterne begrundede samstemmende deres vægring med, at de disponible mængder skulle reserveres for det nationale marked, og at der derfor ikke bestod nogen eksportmuligked trods tilstedværelsen af store overkudsmængder, især i Belgien.

I produktionsårene 1968/1969 og 1969/1970 leverede RT kun nogle hundrede tons til Nederlandene på betingelse af, at dette sukker blev anvendt til denaturering. I de nævnte produktionsår gjorde RT gentagne gange de belgiske eksportører opmærksom på, at de ikke ønskede, at der frit blev eksporteret sukker til Nederlandene. En sådan eksport måtte kun finde sted gennem og på opfordring af de nederlandske fabrikanter CSM og SU for at give disse mulighed for at kontrollere det nederlandske marked.

Efter at der i de første to produktionsår på det nederlandske marked havde været et ret stærkt konkurrencemæssigt pres, der hovedsageligt stammede fra det fra Frankrig men delvist også fra Belgien importerede sukker, som indførtes fra små uafhængige sukkerfabrikker eller ved mellemkomst af uafhængige tyske forhandlere, besluttede RT og de nederlandske fabrikanter at indlemme de belgiske og nederlandske forhandlere i deres afsætningssystem. Med undtagelse af deres direkte leverance til de nederlandske fabrikanter indrømmede RT fra produktionsåret 1970/1971 til dette formål selskaberne Export og Hottlet eneretigheden på salg i Nederlandene på betingelse af, at disse virksomheder kun leverede til aftagere eller forbrugere, der var godkendt af de nederlandske sukkerfabrikanter CSM og SU. Dette blev fra fabrikanternes side begrundet med ønsket om ikke at ændre strukturen på det nederlandske marked. RT gjorde sin indrømmelse af eneforhandlingsretten til de belgiske forhandlere afhængig af, at disse til Nederlandene også undlod at eksportere sukker, der hidrørte fra fabrikanter, der ikke tilhørte RT-gruppen.

I realiteten har de nederlandske fabrikanter kun indvilget i leverancer af belgisk sukker til Nederlandene på betingelse af, at dette sukker blev leveret til mælkeindustrien. Til dette formål har de nederlandske forhandlere, der normalt forsyner mælkeindustrien, i deres købstilbud på belgisk sukker henvist til, at sukkeret var bestemt for aftagere, der var godkendt af de nederlandske fabrikanter, og at salgskontrakterne indeholdt en klausul, ifølge hvilken sukkeret var bestemt for mælkeindustrien.

Den nederlandske mælkeindustris sukkerforbrug er temmelig stort og andrager ca. 50 000—70 000 tons pr. produktionsår. Dette sukker anvendes ved fremstillingen af dåsemælk, der hovedsageligt er bestemt for eksport fra Nederlandene.

I produktionsåret 1970/1971 blev der leveret meget små mængder af belgisk sukker til den nederlandske kemiske industri. For salg til den kemiske industri gjaldt samme salgsordning som for salg til mælkeindustrien.

Samme fremgangsmåde blev også anvendt i produktionsåret 1971/1972. Salget til mælkeindustrien steg endda væsentligt. RT har erklæret, at størstedelen af de 70 000 tons sukker, som denne virksomhed i dette produktionsår har eksporteret til Nederlandene, er leveret til mælkeindustrien.

De to nederlandske sukkerfabrikanter SU og CSM fremstiller Nederlandenes samlede sukkerproduktion. Indførslen af sukker til Nederlandene andrager ca. 10—15 % af den nationale produktion. Desuden har disse fabrikanter haft kontrol med næsten hele sukkerimporten med undtagelse af en del fortrinsvis franske leverancer i løbet af produktionsåret 1968/1969.

I produktionsåret 1968/1969 har de nederlandske forhandlere indkøbt betydelige sukkermængder i Frankrig. Det drejer sig om ca. 90 000 tons, hvis levering blev fordelt på flere år. Størstedelen af dette sukker (ca. 70 000 tons) blev leveret af Sucre-Union og en mindre del af selskabet Lafosse-Baudesson, der solgte sukker for Lebaudy-SUC's regning.

I tilslutning til denne import blev det mellem de nederlandske fabrikanter og forhandlere aftalt, at sidstnævnte skulle sælge det af dem importerede sukker til en pris, der sammenlignet med prisen på sukker af nederlandsk oprindelse ikke var for konkurrencedygtig. Desuden skulle de sidst importerede sukkermængder emballeres i sække på 50 kg og i pakker på 1 kg, der alle skulle bære SU's mærke. Det således færdigpakkede sukker skulle derefter videresælges til fabrikanterne for at disse selv kunne markedsføre det. I produktionsårene 1969/1970 og 1970/1971 opkøbte de nederlandske fabrikanter på denne måde over 14 000 tons sukker af fransk oprindelse. De nederlandske fabrikanters indkøbspris lå ganske lidt under den pris, de derefter solgte dette sukker til. Prisen, til hvilken dette sukker blev solgt, var den samme som den for sukker af nederlandsk oprindelse gældende pris.

De nederlandske forhandlere måtte acceptere denne aftales bestemmelser, da de nederlandske fabrikanter, især SU, ellers truede med at ville hindre forhandlernes sædvanlige midlertidigt toldfri sukkerimport til mælkeindustrien ved selv på de på verdensmarkedet gældende betingelser at overtage leverancerne til forarbejdningsvirksomhederne.

Fra det følgende produktionsår (1970/1971) har de nederlandske fabrikanter inddraget de nederlandske forhandlere i deres aftale med RT. Leverancer af belgisk sukker finder siden da sted gennem de belgiske og de nederlandske forhandlere i forståelse med de nederlandske fabrikanter CSM og SU. Denne fremgangsmåde fortsættes også i produktionsåret 1971/1972.

15. Med hensyn til eksport af sukker til den *vestlige del af Forbundsrepublikken* og markedsføringen af importeret sukker i dette område kan der konstateres følgende: Pfeifer & Langen har siden 1968/1969 indkøbt sukker i stigende mængde fra belgiske og franske konkurrenter. Mængderne af indkøbt sukker fordeler sig som følger på de forskellige produktionsår:

	hvidt sukker	*råsukker*
1968/1969	1 000 tons	—
1969/1970	881 tons	8 361 tons
1970/1971	22 900 tons	24 853 tons

Overenskomstpartner i de til levering af dette sukker indgåede aftaler var RT.

I produktionsåret 1971/1972 vedvarede denne tendens til at indkøbe sukker hos udenlandske konkurrenter selv under hensyntagen til, at Forbundsrepublikkens egen produktion var større, og at tilskudsbehovet derfor var mindre end i det foregående år. Pfeifer & Langens import af hvidt sukker var mindre (3 574 tons), men de fortsatte med at indkøbe betydelige mængder af råsukker (23 419 tons) hos RT. Endnu større er de råsukkermængder, som Pfeifer & Langen køber hos virksomheder i Nordtyskland, der ikke er tilsluttet WZV (det drejer sig om ca. 125 000 tons pr. produktionsår). På den anden side har Pfeifer & Langen i produktionsåret 1971/1972 solgt ikke ubetydelige mængder til konkurrenter i andre medlemslande, således især 10 400 tons til SU (i det foregående produktionsår 1970/1971: 4 600 tons).

Det hos udenlandske konkurrenter købte sukker blev, i påkommende tilfælde efter forarbejdning, markedsført af henholdsvis Pfeifer & Langen eller WZV til samme priser, på samme salgsbetingelser og under samme mærke som det nationalt fremstillede. Det af Pfeifer & Langen til konkurrenter på det nederlandske marked solgte sukker blev videresolgt på samme betingelser som det nederlandske sukker.

De forhåndenværende statistikker viser, at der ved siden af disse leverancer fra fabrikant til fabrikant fandt yderligere import til den vestlige del af Forbundsrepublikken sted. Disse leverancer var i produktionsårene 1968/1969 og 1969/1970 ringe. I produktionsårene 1970/1971 og 1971/1972 var de lidt større uden dog på nogen måde at nå op på omfanget af fabrikanternes import. Denne import udgør mindre end 3 % af det samlede salg af sukker til menneskeligt forbrug i dette område (ved importen er der taget hensyn til såvel hvidt sukker som råsukker fordi det, efter at råsukkeret er forarbejdet af den nationale industri, sælges på samme marked). De nordfra kommende leverancer, der figurerer i disse statistikker, skyldes i første række salg af sukker, der er produceret af medlemmer af WZV i Niedersachsen, salg foretaget gennem den fælles salgsorganisation NWZV såvel som salg af råsukker til Pfeifer & Langen.

Hvad angår andre leverancer fra udenlandske leverandører til WZV's afsætningsområde har undersøgelserne vist følgende: I det omfang, hvor sukker blev leveret til denatureringsformål eller med eskport til tredielande for øje, var der som regel pålagt de involverede forhandlere en forpligtelse om ikke at sælge det til disse formål leverede sukker til menneskeligt forbrug i Fællesskabet. Dette viser talrige eksempler på leverancer fra franske og belgiske fabrikanter i

produktionsårene 1968/1969, men også hvad de belgiske fabrikanter angår i produktionsårene 1970/1971 og 1971/1972. Forklaringen herpå er hovedsagelig, at især sukker til denatureringsformål eller beregnet for eskport til tredielande i princippet er solgt til interventionspris, det vil sige billigere end sukker beregnet for menneskeligt forbrug i Fællesskabet. Det blev også nøje overvåget, at denne forpligtelse blev overholdt.

Der blev kun på anmodning og efter et pristilæg givet tilladelse til frit videresalg. Da sukker, der oprindeligt var bestemt for denaturering, efter bortfald af denatureringspræmien i 1969 i Tyskland blev videresolgt til priser, der lå under de almindelige indenlandske priser, gav leverandøren RT på foranledning af protester fra de tyske sukkerfabrikanter sin eksportforhandler Export den 24. juli 1969 anvisning på for fremtiden ikke at indgå sådanne handler hverken med Tyskland eller med Nederlandene. Nogle forhandlere, der uden tilladelse havde videresolgt denatueringssukker til lavere priser, blev afkrævet skadeserstatning. Siden da er der ikke i Fællesskabet konstateret videresalg af til denaturering leveret sukker på markedet for menneskeligt forbrug.

I produktionsåret 1968/1969 er der konstateret tilfælde af leveringsnægtelser, hvor udenlandsk sukker skulle leveres i Tyskland til menneskeligt forbrug. En forhandler i Saarlandet, der havde købt fransk sukker, angav som grund for ikke at levere til en tysk aftager, at den tyske sukkerindustri havde givet instrukser til hans franske leverandør om at afholde sig fra ethvert salg på det tyske marked.

I produktionsåret 1969/1970 fandt der salg af belgisk sukker sted gennem forhandlere, med hvilke det var aftalt, at der i tilfælde af videresalg til menneskeligt forbrug i Tyskland skulle indhentes tilladelse fra firmaet Pfeifer & Langen eller, at der skulle beregnes et pristillæg på 10 BFR.

I begyndelsen af produktionsåret 1970/1971 tiltog efterspørgslen på importeret sukker, idet der i Tyskland gjorde sig en sukkerknaphed gældende, mens der i Belgien fortsat var overskud, og fordi salg inden for Fællesskabet måtte synes mere lønnende efter bortfaldet af denatureringspræmien og nedsættelsen af eksportrestitutionerne. I realiteten blev der importeret betydeligt større mængder end i det foregående produktionsår. 3/4 af disse leverancer var imidlertid leverancer fra fabrikant til fabrikant. Forespørgsler fra tyske importører til den belgiske eksportør Export blev i en række tilfælde efter samråd med RT afvist. Som det fremgår af korrespondancen mellem de pågældende leverandører og aftagere, blev det meddelt, at RT ikke for øjeblikket var interesseret en sådan leverance, eller man forlangte efter en nær kontakt mellen RT og Pfeifer & Langen en pris, der ikke var tilstrækkelig tillokkende. Denne pris blev beregnet efter tilpasning til den nationale pris, der var meddelt af Pfeifer & Langen. Som udgangspunkt valgtes den tyske ab fabrik-pris til aftagere i Aix-la-Chapelle, (der lå 1 til 2 % over den i andre dele af WZV's afsætningsområde gældende pris). Fra denne pris blev for belgisk sukker trukket transport og toldberigtigelse, gevinstmarginer samt er beløb, der ydedes de tyske købere, som en »lille prisfordel« (0,5 %) i forhold til de indenlandske tilbud. Formålet hermed var at undgå at forstyrre Pfeifer & Langens kunder på det tyske indenlandsmarked. RT forlangte af sin eksportør Export, at denne pris også anvendtes på eventuel eksport of sukker af anden belgisk oprindelse.

I oktober 1970 lykkedes det WZV og Pfeifer & Langen at gennemføre en forhøjelse af indenlandsprisen på 1,50 DM pr. 100 kg (næsten 2 %), som i december 1970 efterfulgtes af en ny stigning på 2 DM. I november 1970 meddelte de oprindeligt interesserede tyske forhandlere Export, at de i mellemtiden havde afsluttet årsaftaler med den indenlandske industri om deres samlede behov.

De tyske forhandlere, der køber sukker hos WZV eller Pfeifer & Langen, får forbud mod at sælge sukker af anden oprindelse uden disse sidstes tilladelse.

WZV's afsætningsområde er inddelt i forskellige underområder. I visse områder sælger WZV kun gennem 4 regional-kommissionærer. I de med disse ingåede kontrakter fastslås bl.a., at disse kommissionærer i deres eget område sælger i eget navn og for WZV's regning samt på leverings- og betalingsbetingelser, der er fastlagt af WZV. Der må endvidere kun ske salg til grossister, til forarbejdningsindustrien og lignende virksomheder.

Kommissionæren modtager en grundkommission, en delkredere godtgørelse og en regionalkommission. Denne sidste er en særlig ydelse »for alle leverancer, der ifølge fælles aftale sker direkte uden regionalkommissionærens mellemkomst«, men inden for hans område. Hvis prisen ab fabrik med et bestemt beløb overstiger interventionsprisen i kategori II, modtager kommisionæren en tillægskommission, der beregnes på basis af dette beløb. Dat er kommissionæren forbudt under nogen som helst form at overdrage sin kommission til kunderne.

I det område, der grænser op til NZV's salgsområde, har WZV forbeholdt sig forsalgsretten (»first hand«). Kommissionæren skal til WZV anmelde alle indledte

forhandlinger og afvente, om denne vil gøre brug af sin forsalgsret. Kommissionæren forpligter sig selv og de af ham afhængige virksomheder til i det særlige interesseområde ikke at sælge sukker for eller gennem andre indenlandske eller udenlandske fabrikanter eller forhandlere, ej heller i eget navn og for egen regning, med mindre det sker med WZV's udtrykkelige samtykke. I tilfælde af salg af sukker af anden herkomst uden forudgående bemyndigelse eller gennem en ikke aftalt salgskanal, er der fastsat kontraktmæsige bøder.

Pfeifer & Langen har med WZV's mellemhandlere indgået kontrakter om handelsrepræsentation, som bl.a. indeholder forbud om salg af sukker af anden herkomst, det være sig som handelsrepræsentant eller for egen regning, uden samtykke fra Pfeifer & Langen.

Andre forhandlere får kun direkte leverancer af sukker fra WZV og Pfeifer & Langen, hvis de underskriver en af de ovenfor beskrevne kontrakter eller erklærer, at de er indforstået med de principper, der ligger til grund for disse kontrakter. Dette er tilfældet med nogle forhandlere, der allerede før produktionsåret 1968/1969 leverede til vigtige kunder i Nordrhein-Westfalen. Såfremt de ikke erklærede sig indforstået med principperne i WZV's kontrakter, blev de henvist til de respektive regionalkommisærer.

WZV har efter Kommissionens konstateringer kontrolleret overholdelsen af konkurrence-forbuddet ved gennem de af dem betjente forhandlere at lade sig forsyne med oplysninger om alt eventuelt salg af sukker af anden oprindelse. De forhandlere, der sælger for WZV's og Pfeifer & Langen's regning, har mulighed for at markedsføre sukker, der er bestemt for denaturering samt at eksportere til tredielande. Denne virksomhed udgør en betydelig del af deres omsætning.

16. Om eksporten af sukker til den *sydlige del af Forbundsrepublikken* og markedsføringen af importeret sukker i dette område kan det konstateres, at SZ AG og Franken fra produktionsåret 1970/1971 har købt stigende mængder sukker hos deres franske konkurrenter. Det drejer sig om følgende mængder:

SZ AG

	hvidt sukker	*råsukker*
1970/1971	286 tons	11 200 tons
1971/1972	4 500 tons	13 900 tons

Franken

	hvidt sukker	*råsukker*
1970/1971	—	—
1971/1972	4 000 tons	9 200 tons

Råsukkeret er købt hos Béghin og det hvide sukker er købt hos Béghin og Sucre Union. Det således købte sukker blev i givet fald efter forarbejdning markedsført til de samme priser, på de samme betingelser og under samme varemærke som det tyske sukker.

SZ AG har på sin side solgt størstedelen af de sukkermængder, den har eksporteret (gennemsnitligt 75 %) direkte til sine konkurrenter, nemlig til italienske fabrikanter (tallene er for de sidste 4 produktionsår henholdsvis 1 500, 17 100, 8 400 og 17 000 tons).

Sideløbende med disse leverancer fra fabrikant til fabrikant udviser de forhåndenværende statistikker yderligere leverancer, hovedsagelig fra Frankrig til SZV's afstæningsområde. Denne import var i produktionsårene 1968/1969 og 1969/1970 meget ringe og udgjorde ca. 1 % af den samlede afsætning i dette område (heri er ikke medregnet leverancer til Saarland fra franske fabrikanter). I produktionsårene 1970/1971 og 1971/1972 var deres andel ikke ret meget større. Mængdemæssigt bliver deres betydning mindre og mindre i sammenligning med den import, der foretages af de sydtyske fabrikanter selv.

Statistikkerne viser endvidere, at der til SZV's afsætningsområde har fundet leveringer sted fra andre områder i Forbundsrepublikken. Der må tages hensyn til, at statistikkerne, der er opdelt efter landsdele, ikke giver et helt klart billede af disse leverancer. Det står ikke desto mindre klart, at en stor del af leverancerne fra Nordrhein-Westfalen til Rheinland-Pfalz er sket i de områder, der endu tilhører WZV's afsætningsområdet, ligesom omvendt leverancerne til Hessen for en stor del skyldes salg af sukker fra virksomheden Friedberg, der er medlem af SZV og ligger i den del af Hessen, der tilhører SZV's salgsområde. Tager man disse forhold i betragtning, kan den del af SZV og dets medlemmers salg i salgsområdet i det sydlige Tyskland, der klart er adskilt fra WZV og NZV's salgsområder, vurderes til mindst 90—95 %. Salget af SZV-medlemmernes produktion sker med undtagelse af de mængder, der er bestemt til denaturering og til eskport, overvejende gennem SZV, der selvstændigt fastsætter priser og bestemmer salgspolitik.

Om markedsføringen af sukker i SZV's salgsområde tillader de af Kommissionen under undersøgelsen indhentede oplysninger at konstatere følgende:

SZV benytter til sit salg af sukker på det indenlandske marked 17 regionalrepræsentanter, med hvilke der er indgået kontrakter, der benævnes handelsrepræsentantkontrakter, som forpligter disse repæsentanter til kun at sælge i SZV's navn og for SZV's regning, at underkaste sig deres instrukser regelmæssigt at aflægge kundebesøg (med hjælp fra SZV), at sørge for regelmæssig afvikling af salgene, at agte meget nøje på kundernes soliditet, uden yderligere godtgørelse at passe de af dem selv i deres eget område oprettede og opretholdte lagre, og især ikke at acceptere repræsentation for andre fabrikanter eller forhandlere af sukker, eller af konkurrerende produkter eller for egen regning at give sig af med handel med sukker uden forudgående billigelse fra SZV (i modsat fald er der fastsat øjeblikkelig ophævelse af kontrakten.

Medlemmerne af SZV kan markedsføre sukker af egen produktion gennem de samme regionalrepræsentanter, da man i dette tilfælde må anse den forudgående billigelse fra SZV for givet.

Fabrikanter, der ikke er medlem af SZV, må kun markedsføre deres sukker gennem regionalpræsentanterne, hvis der forinden er indhentet udtrykkelig tilladelse hertil fra SZV.

Distributionsvirksomhederne i det sydlige Tyskland er mellemhandlere, der ved siden af sukker også fordeler andre produkter for egen regning. I sukkersektoren arbejder de også i et vist omfang for et eller flere medlemmer af SZV, idet det fra SZV-medlemmer hidrørende sukker ikke udelukkende markedsføres gennem SZV.

I det omfang de for andre virksomheder ønsker at markedsføre sukker af anden herkomst bestemt til forædling eller specialsukker, har de efter forudgående aftale mellem de forskellige kommittenter, hvor det drejede sig om operationer for flere medlemmer SZV, fået tilladelse hertil. Dette gælder såvel for sukker af udenlandsk oprindelse som for sukker, der er produceret i andre områder af Tyskland.

SZV sælger også lejlighedsvis gennem forhandlere, der optræder for egen regning. SZV er ikke repræsenteret i andre områder af Tyskland. Import og eskport såvel som levering af sukker til denatureringsformål sker umiddelbart gennem SZV-medlemmer.

SZV-medlemmer, især Franken, bruger for de af dem selv foretagne salg af sukker til menneskeligt forbrug samme mellemhandlere som SZV. De af dem indgåede kontrakter har i hovedsagen samme indhold som SZV's handelsrepræsentantkontrakter, der er beskrevet i det foranstående.

Siden oprettelsen af SZV anvender dets medlemmer og i særdeleshed SZV selv et system af årsmængderabatter eller bonusbeløb. En række regninger eller salgskontrakter fra SZV bærer følgende påtegning: »Bei ausschließlicher Deckung Ihres Jahresbedarfs bei unseren Gesellschafterfabriken vergüten wir auf den Kontraktpreis am Ende des Zuckerwirtschaftsjahres (30. Juni) einen Jahresmengenrabatt in Höhe von 0,30 DM je 100 kg« (1). For en del af kunderne, især i den vestlige del af SZV's afsætningsområde, bliver denne årsmængderabat på 0,30 DM pr. 100 kg straks fratrukket på regningen.

Denne rabat ydes ifølge erklæring fra de berørte parter også, når aftagerne i et vist omfang køber sukker andetsteds fra. Kommissionen har imidlertid konstateret, at bonusbeløbet i det mindste i nogle tilfælde er blevet ophævet eller, at der er blevet givet meddelelse om dens ophælvelse, når den pågældende aftager fortsat har importeret sukker. Dette har ført til, at disse aftagere har indstillet deres import.

17. Om RT's optræden over for *de belgiske forhandlere, Export og Hottlet,* der sædvanligvis eksporterer belgisk sukker, har denne virksomhed i sine salgskontrakter med disse forhandlere dikteret klausuler, der begrænser sukkerets destination, og ifølge hvilke forhandlerne forpligter sig til:

— kun at videresælge RT's sukker til konkurrerende fabrikanter, samt at pålægge eventuelle andre mellemhandlere ved disse salg samme forpligtelse;

— ikke at videresælge sukker fra RT i konkurrerende fabrikanters lande, medmindre der foreligger tilladelse hertil fra disse samt at pålægge eventuelle andre mellemhandlere samme forpligtelse;

— kun at videresælge sukker fra RT på overskudsmarkedet (denaturering, kemisk industri, eksport til verdensmarkedet) på betingelse af, at dette sukker anvendes til et af disse formål, samt at pålægge eventuelle andre mellemhandlere samme forpligtelse.

Sådanne klausuler er systematisk indføjet i alle salgskontrakter, som RT har afsluttet med de to

(1) *Oversat:* »Hvis De udelukkende dækker Deres årlige behov hos de os tilsluttede fabrikker, giver vi Dem ved afslutningen af sukkerproduktionsåret (30.6) en årsmængderabat på 0,30 DM pr. 100 kg.«

belgiske forhandlere. RT vægrer sig ved at levere dem sukker uden kontrakter, der indeholder sådanne klausuler. RT påtvang begge forhandlere disse klausuler ved at meddele dem, at RT i modsat fald ikke ville levere dem sukker, og navnlig ikke til eksport til tredielande, som for begge forhandleres vedkommende udgør en stor del af deres omsætning. I mangel af andre forsyningskilder af betydning måtte de to forhandlere give efter for RT's pres.

På det belgiske marked har de to forhandlere, ligesom andre mellemhandlere, kun mulighed for at udøve mæglervirksomhed. Det er dem derfor umuligt at eksportere det af RT til det belgiske marked leverede sukker.

D

18. Om *tilkendelse af eksportrestitutioner* fastsætter Fællesskabsordningen betaling af en periodisk restitution for eksport til tredjelande af sukker, der er fremstillet inden for højstkvoten, for at give sukkerfabrikanterne i Fællesmarkedet mulighed for at afsætte en del af deres produktion på verdensmarkedet, hvor sukkerprisen i almindelighed er meget lavere end den, inden for EF fastsatte. Siden produktionsåret 1969/1970 er der indført et refusionssystem, hvorefter der kan tilkendes yderligere eksportrestitutioner, hvis størrelse varierer med de af leverandørerne fremlagte tilbud.

I begyndelsen af 1970 traf de vigtigste franske og belgiske fabrikanter, nemlig virksomhederne Say, Béghin, Lebaudy-SUC, Générale Sucrière, Sucre-Union, RT og Sucres & Denrées aftale om disse refusioner. Dette fremgår bl.a. af følgende fjernskrivermeddelelse fra RT til Export »... suppression de la concurrence aux restitutions, de manière à ce que tout producteur soit assuré au minimum du prix d'intervention. En conséquence, suppression de la lutte pour placer des quantités sur le marché intérieur où l'on est sûr du prix plutôt que de devoir exporter (ceci s'applique essentiellement à la France) ...« (1).

De nævnte virksomheder omfatter alle store sukkerfabrikanter i Fællesskabets to overskudslande samt den vigtigste franske forhandler Sucres & Denrées. Mange fabrikanter har indrømmet at have indgået en aftale om tilbud ved disse refusioner. Disse aftaler omfattede såvel det til eksport tilbudte antal tons som også størrelsen af restitutionerne.

De eksportlicenser til verdensmarkedet, der er udstedt til deltagende virksomheder, giver disse en vis frist til udførelsen af leverancen. Fra produktionsåret 1970/1971 blev disse licenser gjort overdragelige. De tyske forhandlere har opnået en meget betydelig del af de tilkendte mængder. Det er ikke bevist, at denne aftale er fortsat i produktionsåret 1971/1972.

II

De vigtigste sukkerfabrikanter og sukkersælgere inden for Fællesmarkedet har siden sukkerproduktionsåret 1968/1969 anvendt samordnet praksis med det formål at kontrollere sukkerleverancerne mellem medlemsstaterne for at beskytte deres respektive markeder og derved betydeligt at begrænse konkurrencen mellem bestemte grupper af sukkerfabrikanter og sælgere. Denne samordnede praksis er hovedsagelig ført ud i livet ved anvendelsen af følgende forholdsregler:

— leverancer mellem konkurrerende fabrikanter,

— forholdsregler, der tager sigte på leverancer inden for Fællesmarkedet, til andre aftagere end de konkurrerende fabrikanter (samtykke fra destinationsmarkedets fabrikanter, anvendelsen af højere priser eller tilpasning til destinationslandets priser),

— forholdsregler over for fordelervirksomheder med det formål at indskrænke eller udelukke muligheden for fri import og eksport inden for Fællesmarkedet og således tvinge dem til at respektere fabrikanternes aftale,

— aftaler om tilbud ved refusioner for eksportrestitution til tredielande.

A

1. For leverancer til det *italienske marked* består der en samordnet praksis mellem følgende virksomheder:

— Eridania, Società Generale di Zuccherifici, Cavarzere-Produzioni Industriali, Società Italiana

(1) *Oversat:* »... Afskaffelse af konkurrencen om eksportrestitutionerne for i det mindste at sikre enhver fabrikant interventionsprisen. Som følge heraf indstilling af kampen for at afsætte sukkermængder på det indenlandske marked, hvor prisen er sikrere, end tilfældet er med eksporten (dette gælder især for Frankrig) ...«

per l'Industria degli Zuccheri, Romana Zucchero, Zuccherificio del Volano, Agricola Industriale Emiliana (AIE), SADAM, Zuccherificio de Sermide, på den ene side og

— Sucres & Denrées, Béghin, Sucre-Union, Say, Générale Sucrière, Lebaudy-SUC, RT og SZ AG på den anden.

Den samordnede praksis består i følgende:

De nævnte italienske fabrikanter har efter fælles aftale købt sukker direkte hos de nævnte franske, belgiske og tyske fabrikanter for derefter at videresælge det til samme pris og på samme salgsbetingelser, som gælder for nationalt fremstillet sukker. Disse leverancer var fordelt blandt leverandørerne på basis af kvoter og er med undtagelse af SZ AG alle blevet afviklet gennem Sucres & Denrées. Individuelle leverancer til Italien fra disse leverandører til andre købere er kun sket mod en prisforhøjelse. Man havde truffet beslutning om denne samordnede praksis på møder, i hvilke deltog de interesserede parter, og den fremgår af deres indbyrdes handelskorrespondance om de pågældende leverancer. SZ AG har efter, hvad Kommissionen har kunnet konstatere, kun deltaget i leverandørgruppen i produktionsåret 1969/1970. Denne virksomhed har imidlertid i de følgende produktionsår fortsat leveret størstedelen af det af SZ AG til Italien eksporterede sukker direkte til de konkurrerende italienske fabrikanter.

Denne indbyrdes aftalte fremgangsmåde har som formål og som følge at hindre, begrænse og fordreje konkurrencen inden for Fællesmarkedet.

2. På det italienske marked har enhver konkurrence mellem de nævnte franske, belgiske og tyske leverandører og gruppen af italienske importører været udelukket. Indskrænkningerne er særlig tydelige fordi leverandørerne har delt de leverede mængder mellem sig i overensstemmelse med kvoter, (dette var ifølge de for Kommissionen foreliggende oplysninger kun tilfældet for SZ AG i produktionsåret 1969/1970), og fordi på den anden side de franske og belgiske leverandører har samlet deres tilbud gennem Sucres & Denrées, medens de italienske fabrikanter var repræsenteret ved firmaet Eridania.

Uden disse leverancer mellem fabrikanter, som androg betydelige mængder, ville sukkerfabrikanterne i overskudslandene især Frankrig og Belgien have solgt deres sukker individuelt på det italienske marked og selv have bestemt mængderne, priserne og markedsføringsmåden. For de sukkermængders vedkommende, der er solgt til konkurrenter, har fabrikanterne således givet afkald på en selvstændig handelsmæssig aktivitet på det italienske marked.

Disse leverancer mellem fabrikanter har gjort det muligt for de som købere optrædende fabrikanter at disponere over, og da det drejer sig om et meget homogent produkt, derefter at videresælge dette til samme pris og på samme betingelser som sukker af egen produktion. Denne mulighed opstod som følge af oprettelse af en importørgruppe.

De implicerede parter har ved flere lejligheder hævdet, at en gruppering af efterspørgsel (importører) og gruppering af tilbud (leverandører) var blevet nødvendig på grund af det licitationssystem, de italienske myndigheder havde indført, særlig på baggrund af de meget store mængder, der på en gang blev udliciteret. På grund af denne store efterspørgsel ville de udenlandske leverandører have følt sig foranlediget til indbyrdes og alt efter deres leveringskapacitet, at opdele de tildelte sukkermængder. Det er kun de store italienske sukkervirksomheder, der råder over en fordelingsorganisation, der er i stand til at påtage sig salget af de store mængder importeret sukker. Grupperingen af sukkerleverancerne til det italienske marked har desuden ført til en betydelig rationalisering af fragtomkostningerne, (der blev opnået yderst gunstige fragttariffer hos SNCF). Endelig skete sukkerleverancerne til Italien ikke altid udelukkende gennem de to grupper, nemlig importører og leverandører. Der har også fundet visse direkte leverancer sted til andre italienske aftagere, især fra Sucre Union og Générale Sucrière.

Disse forhold er dog ikke af en sådan art, at de udelukker eksistensen af konkurrencemæssige restriktioner. Det i Italien eksisterende licitationssystem gør det ikke nødvendigt at foretage en sådan gruppering af efterspørgsel og udbud. Størstedelen af de på det italienske marked importerede sukkerleverancer har været genstand for importlicitationstildelinger. Disse leverancer har imidlertid fundet sted gennem det efter fælles aftale mellem de implicerede fabrikanter i de forskellige lande oprettede markedsføringssystem. Hvad disse betydelige sukkermængder angår, har enhver konkurrence på det italienske marked været absolut udelukket.

Normalt er en fabrikant ikke interesseret i at sælge store mængder af sin produktion til en eller flere

konkurrenter. Han kan opnå en større fortjeneste ved leverancer direkte til interesserede forhandlere og forbrugere. Leverancerne fra fabrikant til fabrikant kan derfor forklares ved, at de har udgjort et virksomt middel til at begrænse konkurrencen blandt de implicerede og hindret de italienske forbrugere i frit at dække deres sukkerbehov hos udenlandske leverandører. Den konkurrencebegrænsning, der var en følge af leverancer mellem fabrikanter, er i særdeleshed alvorlig, fori den har omfattet en meget betydelig del af de mellem de berørte lande omsatte sukkermængder.

3. Leverandørgruppen har desuden forpligtet sig til, overfor importørgruppen, kun at foretage leverancer til andre italienske aftagere til en højere pris. Som det fremgår af den mellem deltagerne udvekslede handelskorrespondance omfatter denne prisforhøjelse på den ene side en fordelingsmargin og på den anden en flere gange forhøjet sikkerhedsmargin til fordel for de italienske fabrikanter.

Den omstændighed, at medlemmerne af leverandørgruppen har forpligtet sig til over for enhver aftager, der ikke var medlem af importørgruppen, at anvende forhøjede priser, har gjort ethvert frit salg af sukker i Italien meget vanskeligt, om ikke umuligt når der henses til de øvrige vanskeligheder ved ordrernes udførelse, (især usikkerheden ved licitation og nødvendigheden af betydelige mængder og højere transportomkostninger). Efter visse (ofte resultatløse) forsøg på, i løbet af de første produktionsår, at opnå fællesskabssukker på gunstigere betingelser, affandt de uafhængige italienske aftagere sig med at afgive ordrer til deres sædvanlige leverandører, de italienske fabrikanter.

De til Italien foretagne leverancer, ud over leverancer mellem leverandørgruppen og importørgruppen, har særlig på grund af de af markedsføringssystemet pålagte restriktioner været meget ringe.

Dertil kommer, at de vigtigste italienske aftagere, især inden for industrien, var tvunget til at indgå årlige forsyningskontrakter med de italienske fabrikanter, der var tilsluttet importørgruppen, fordi det ikke var muligt at få faste og fordelagtige tilbud fra de udenlandske sælgere.

Den omstændighed, at man anvender dette pristillæg, førte til, at andre italienske sukkerkøbere måtte afslutte købekontrakter på ulige betingelser for samme præstationer. Pristillægget kan ikke forsvares ud fra transportomkostningstillægget og i endnu mindre grad ud fra sikkerhedsmarginen.

4. Den samordnede praksis der tilsigtede at hindre, at fransk, belgisk og sydtysk sukker frit og i konkurrence med de italienske fabrikanter blev leveret til det italienske marked, udgør en begrænsning i konkurrencen, der berører handelen mellem medlemslandene og kan være skadelig for gennemførelsen af et fællesmarked landene imellem. Den er som følge heraf omfattet af det i artikel 85 stk. 1 indeholdte forbud. Den således aftalte fremgangsmåde kan ikke gøres til genstand for en erklæring om undtagelse i medfør af artikel 85 stk. 3, alene af den grund, at den ikke er blevet meddelt Kommissionen i medfør af Forordning nr. 17, artikel 4, stk. 1.

B

1. Med hensyn til leverancerne på det nederlandske marked har virksomhederne SU og CMS på den ene side og RT samt Pfeifer & Langen på den anden side handlet efter en samordnet praksis.

Denne praksis gik ud på, at *nederlandske* fabrikanter har aftaget sukker direkte fra belgiske og tyske fabrikanter, for derefter at sælge dette sukker til samme pris og på samme forretningsbetingelser som indenlandsk sukker. Aftalen fremgår for de belgiske leverancers vedkommende af handelskorrespondancen, hvori udtrykkeligt er nævnt, at RT ikke må levere til Nederlandene uden at der foreligger samtykke fra de nederlandske fabrikanter og endvidere af den måde, hvorpå RT har pålagt sine eksportører hverken at eksportere sukker af egen produktion eller af anden belgisk oprindelse til Nederlandene uden samtykke fra de nederlandske fabrikanter eller til bestemte destinationer. Andre leverancer af belgisk sukker til Nederlandene finder kun sted til bestemte aftagere (den nederlandske mælkeindustri) efter aftale fabrikanterne imellem.

Med hensyn til leverancer af tysk sukker fremgår den samordnede praksis af Pfeifer & Langens systematiske og stigende leverancer til de nederlandske fabrikanter, uden at andre leverancer af nævneværdigt omfang har fundet sted.

Grundprincippet i den samordnede praksis mellem RT og de to nederlandske fabrikanter SU og CSM, hvorefter RT — med undtagelse af leverancerne til sine konkurrenter — ikke har villet stille sukker til rådighed for eksport til Nederlandene i produktions-

årene 1968/1969 og 1969/1970, er blevet bekræftet flere gange. Det fremgår bl.a. af et brev fra RT til Export, hvori det hedder: »En ce qui concerne la Hollande, le principe de base est que nous souhaitons ne rien faire qui puisse heurter Suiker Unie ou CSM, de même qu'eux ne désirent rien faire qui nous dérangerait« (1).

Denne samordnede praksis har til formål og til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for Fællesmarkedet.

2. Enhver konkurrence på det nederlandske marked mellem de belgiske og tyske leverandører og de førnævnte nederlandske fabrikanter har faktisk været udelukket. Vedkommende belgiske og tyske virksomheder, som geografisk set er bedst placerede, ville uden dette salg blandt fabrikanterne, have haft lejlighed til at sælge deres sukker individuelt på det nederlandske marked og selv have kunnet fastsætte pris og forretningsbetingelser samt kunnet anvende egne mærker. Fabrikanterne har således set bort fra enhver individuel handelsaktivitet for de sukkermængder, de sælger til deres konkurrenter.

Desuden har disse salg fabrikanterne imellem givet de nederlandske fabrikanter mulighed for at disponere over større sukkermængder, og, da det drejer sig om et meget homogent produkt, for at videresælge disse til de samme priser og forretningsbetingelser som sukkeret af egen produktion.

Med hensyn til især leverancer af belgisk sukker har de pågældende fremført, at en del af RT's leverancer til CSM har fundet sted til opfyldelse af en aftale, ifølge hvilken RT har fremstillet let opløseligt hugget sukker for CSM, fordi dette firma ikke har de nødvendige tekniske anlæg til fabrikationen. RT's yderligere salg har til formål at supplere CSM's sukkersortiment. Imidlertid afstår RT fra at sælge dette sukkersortiment i Nederlandene, hvorfor de nederlandske forbrugere ikke har noget valg blandt forskellige tilbud, fordi de ikke modtager tilbud direkte fra RT. Desuden leverer RT, foruden disse leverancer af specielle sukkerkvaliteter, også anselige mængder hvidt sukker til CSM, som sælger dette på de samme forretningsbetingelser som sukkeret af egen produktion.

Endvidere har RT med hensyn til sukkerleverancerne til SU fremført, at en del af disse leverancer består af sukker, som denatureres. Men selv om anvendelsen af dette sukker er begrænset til delmarkedet for foderstoffer, har forbrugerne af denatureret sukker ved denne fremgangsmåde fået begrænset antallet af tilbud og har derfor et begrænset eller overhovedet intet udvalg. Kun en meget ringe del af RT's salg til SU drejer sig om sukker, som skal denatureres, størsteparten af sukkeret, som af RT sælges til SU er hvidt sukker, som leveres i sække, som sidstnævnte i forvejen har forsynet RT med.

Da en fabrikant normalt ikke har interesse i at sælge større mængder af sine produkter til én eller flere konkurrenter og han kan få større udbytte ved at sælge direkte til forhandlere og forbrugere, kan pågældende leverancer fra fabrikant til fabrikant kun forklares ved, at man hermed har et effektivt middel til at begrænse konkurrencen mellem de pågældende og således hindre de nederlandske forbrugere i frit at aftage det nødvendige sukker fra udenlandske leverandører. Denne konkurrencebegrænsning ved hjælp af leverancer fabrikanterne imellem er så meget mere graverende, fordi det drejer sig om en anselig del af det mellem medlemsstaterne omsatte sukker.

3. Desuden er konkurrencen på det nederlandske marked begrænset, fordi RT ikke leverer sukker til Nederlandene uden billigelse af konkurrenterne SU og CSM. De nederlandske konkurrenter har fortrinsvis givet deres samtykke til leverancer til mælkeindustrien, da denne industri anvender sukkeret til forarbejdelse i mælkeprodukter og ikke har nogen konkurrerende indflydelse på de nederlandske fabrikanters sukkersalg.

Denne samordnede praksis har været anvendt i produktionsårene 1970/1971 og 1971/1972 ved inddragelse af belgiske og nederlandske forhandlere i de indbyrdes aftalte leverancer. Dette fremgår af de aftaler, som er truffet med pågældende forhandlere og af den måde, disse er ført ud i livet. Fra produktionsåret 1970/1971 har forsyningsmulighederne for disse nederlandske forhandlere og forbrugere været endnu mere begrænset, fordi RT har forhindret de belgiske forhandlere i at levere Nederlandene sukker fra andre belgiske fabrikanter.

4. Denne samordnede praksis, som forhindrer frit at levere belgisk og tysk sukker på det nederlandske marked i konkurrence med sukker fra nederlandske fabrikanter udgør en konkurrencebegrænsning, som

(1) For Nederlandenes vedkommende er grundprincippet dette, at vi ikke ønsker at foretage noget, der kan skade Suiker Unie eller CSM, ligesom de heller ikke vil foretage sig noget, som kan genere os.

kan have skadelig indflydelse på samhandlen mellem medlemsstaterne. Denne praksis falder derfor ind under de i traktaten, artikel 85, stk. 1 trufne bestemmelser og kan ikke — fordi den ikke i henhold til Forordning nr. 17, artikel 4, stk. 1 er anmeldt for Kommissionen — komme i betragtning ved anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i artikel 85, stk. 3.

C

1. Med hensyn til *den vestlige del af Den tyske Forbundsrepublik* eksisterer der siden produktionsåret 1968/1969 en samordnet praksis mellem Pfeifer & Langen og RT, hvorefter belgisk sukker, især af RT's produktion er blevet leveret til Pfeifer & Langen eller dennes salgsorganisations afsætningsområder på en sådan måde, at konkurrencemomentet, der burde være resultatet af den frie omsætning af dette sukker, er betydeligt reduceret og at det er blevet muligt at beskytte dette marked.

Efter at RT i produktionsåret 1968/1969 næsten fuldstændig havde holdt sig tilbage fra det tyske marked, undtagen for 2 800 tons, er leverancerne i de efterfølgende produktionsår og især i 1970/1971 forøget. I det væsentlige drejer det sig om hvidt sukker og råsukker, som er leveret til Pfeifer & Langen (og i mindre mængder ligeledes til WZV). Endvidere er det konstateret, at leverancerne af belgisk sukker til aftagere i den vestlige del af Den tyske Forbundsrepublik har været afhængig af Pfeifer & Langens billigelse eller underkastet Pfeifer & Langens prispolitik.

De pågældende har fremført, at der her skulle være tale om en selvstændig praksis fra RT's side og en uafhængig fastlagt salgspolitik over for dets konkurrenter. RT skal have forsøgt gennem telex- og handelskorrespondancen med Export at forklare sine aftagere denne salgspolitik og vinde deres tilslutning, uden at RT skulle have udøvet noget pres. Export's erklæringer, ifølge hvilke RT skal have harmoniseret sin salgspolitik med konkurrenternes, skulle bero på en række misforståelser, der må tilskrives meningsforskelle og personlige spændingsforhold. Pfeifer & Langen påstår, at bevismaterialet er tredjehånds-oplysninger, og at det ikke kan lægges dem til last. Pfeifer & Langen har aldrig selv stræbt efter importbegrænsning til Tyskland eller prisaftaler. I øvrigt har der fundet en betragtelig import sted uden om leverancerne fra fabrikant til fabrikant.

Kommissionen mener, at det indsamlede materiale tydeligt viser, at der består en samordnet praksis mellem RT og Pfeifer & Langen og at Exports udtalelser ikke kan forklares med misforståelser eller personlig uenighed. På den ene side stemmer disse udtalelser overens med RT's egne, på den anden side fremgår nødvendigheden af Pfeifer & Langens billigelse tydeligt af en salgsoverenskomst med Moerbeke-Maas, en virksomhed, som tilhører RT-gruppen, og den kan ikke fortolkes som en erklæring af ensidig vilje. Det samme gælder for anvendelsen af et, de interne tyske priser tillempet prisniveau ved eksport til Tyskland. Beregningen af denne pris viser, at som udgangspunkt er taget salgsprisen i Aachen, som Pfeifer & Langen har meddelt RT. Netop i produktionsåret 1970/1971 — det tidsrum, som de fleste af disse oplysninger stammer fra — havde en gunstig eksport til Tyskland været mulig. Ved uændret interventionspris forhøjedes salgsprisen med 2 % i oktober og i december, ialt med 4 %, mens der på grund af en dårlig høst var større behov for import. Kommissionen mener, at det er på grund af den samordnede praksis, at RT's leverancer til andre tyske købere under disse omstændigheder har været meget ringe, mens leverancerne til Pfeifer & Langen pludseligt er forøget.

Den udtrykkelige henvisning til Pfeifer & Langens billigelse i forbindelse med de øvrige kendsgerninger og oplysninger om samarbejde mellem den belgiske og vesttyske sukkerindustri kan kun fortolkes i retning af en eksisterende samordnet praksis vedrørende RT's leverancer til Pfeifer & Langens salgsområde. De gentagne henvisninger til »chacun chez soi«-princippet er tegn på en sådan praksis; ligeledes den måde, hvorpå hovedleverandøren RT har pålagt Export, ikke alene at eksportere sukker af egen produktion, men også sukker af anden belgisk oprindelse til priser tillempet priserne i destinationslandet samt omstændigheden, at destinationslandets sukkerindustri har påtvunget de vigtigste forhandlere på det interne marked et forbud mod at sælge udenlandsk sukker uden dens billigelse. Derved er salget gennem udenlandske »outsiders« i WZV's afsætningsområde blevet vanskeliggjort, og i alt fald umuliggjort gennem de til WZV knyttede forhandlere.

Alle disse forholdsregler ville være uforståelige, hvis ikke de beroede på en gensidig aftale mellem de vigtigste sukkerfabrikanter i de pågældende lande. Pfeifer & Langen har utvivlsomt haft mulighed for at konkurrere effektivt med RT i dettes eget område — især i de belgiske grænseområder — hvor de kunne have opnået højere priser end ved eksport til tredielande. På den anden side burde RT's normale

praksis have været at sælge sit overskudssukker i det nærliggende WZV's område, især i produktionsåret 1970/1971 efter WZM og Pfeifer & Langens gentagne prisforøgelser. Transportomkostninger — det viser leverancerne fabrikanterne imellem — spiller ikke nogen afgørende rolle. Rent faktisk har RT kun haft meget små leverancer til ganske bestemte aftagere i WZV's salgsområde. Resten af den i statistikken anførte import er sket ved små fabrikanter til endelige forbrugere eller, i stedse ringere grad, til uafhængige forhandlere. Af vedkommendes erklæringer fremgår det, at Pfeifer & Langen har søgt at bekæmpe enhver indtrængen i dens kundekreds, ikke alene ved anvendelse af særdeles gunstige priser i grænseområderne, men også ved at tvinge forhandlerne i WZV's afsætningsområde til udelukkende at forsyne sig hos WZV og dennes medlemmer.

Denne samordnede praksis har til formål og til følge at forhindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for Fællesmarkedet.

2. Leverancerne fabrikanterne imellem har givet aftagerne mulighed for at disponere over større sukkermængder, som, da det er et meget homogent produkt, har kunnet videresælges af aftageren — d.v.s. fabrikanten eller dennes salgsorganisation — til samme pris og salgsbetingelser som det af disse aftagere producerede sukker.

Uden disse salg fabrikanterne imellem havde RT selv kunnet sælge sukkeret på de omliggende markeder og selv kunnet bestemme mængder, priser, distributionskanaler og emballage. Nu har RT givet afkald på at føre sin egen salgspolitik. Normalt er det ikke i en fabrikants interesse at sælge sine produkter til en konkurrent, i stedet for selv at markedsføre dem. RT har afgjort været i stand til at gøre dette, dets gunstige geografiske beliggenhed taget i betragtning og de i import interesserede kunder (forarbejdende industri og forhandlere). Når imidlertid RT leverer regelmæssigt og systematisk til Pfeifer & Langen på mindre favorable vilkår end det ville være i stand til at gøre til mellemhandlere, kan det kun forklares ved eksistensen af en samordnet praksis, der har til formål og følge at begrænse konkurrencen blandt de pågældende fabrikanter.

De interesserede fabrikanter har fremført, at leverancerne dem imellem har været økonomisk forsvarlige både for leverandørerne og for aftagerne, at fordelene ved leverancerne af råsukker var indlysende, da aftagerne herved var i stand til fuldt ud at udnytte deres overskydende kapacitet ved at henvende sig til de i nærheden af grænsen liggende råsukkerfabrikker. Disse fabrikker lå betydeligt nærmere end den nærmest liggende råsukkerfabrik i Nordtyskland, mens også arten af transportmidlerne, som anvendes til transport af råsukker gjorde besparelser mulige. Leverandørerne ville blive fritaget for skabelsen af en salgsorganisation med alle tilhørende lager- og serviceproblemer i destinationslandet. Konkurrencen virkede ikke begrænsende, da leverancerne ikke skete udelukkende fra fabrikant til fabrikant, men anselige mængder importeredes ved fri handel.

Hertil skal bemærkes, at det kun er i tilfælde, hvor en fabrikant, der ikke råder over et raffineringsanlæg, sælger råsukker til et raffinaderi, at der ikke er konkurrencebegrænsede virkninger, denne virkning udebliver. Sådanne råsukkerfabrikanter er ikke i konkurrence med fabrikanter af hvidt sukker.

I den aktuelle situation er dette ikke tilfældet. RT, som selv råder over en anselig raffineringskapacitet og som i første produktionsår har forarbejdet alt råsukker selv, er part i leverancer af råsukker og hvad angår evt. supplerende køb af råsukker samt hvidt sukker, må anses for at være konkurrent til de fabrikanter til hvem RT har afstået en del råsukker til videre forarbejdning (Pfeifer & Langen).

Disse bemærkninger gælder så meget mere for leverancer af raffineret sukker, som sælgere individuelt ville kunne sælge i den konkurrerende fabrikants afsætningsområde. Den kendsgerning, at disse leverancer ikke er eksklusive, er i denne sammenhæng uden interesse.

Taget som helhed er leverancer fabrikanterne imellem et effektivt middel til at forhindre aftagerne i at forsyne sig frit med det sukker, de skal bruge og til at begrænse konkurrencen mellem RT og Pfeifer & Langen. De derved opståede konkurrencebegrænsninger er så meget mere graverende, fordi disse sukkerleverancer udgør en betydelig del af det mellem disse to medlemsstater omsatte sukker. Desuden gør den kendsgerning, at RT regelmæssigt og i store mængder leverer sukker til sin konkurrent i Vesttyskland det lidet sandsynligt, at det udfører leverancer til andre aftagere i dette område, som derved kunne udøve et konkurrencepres og skade dets samarbejde med Pfeifer & Langen. Undtagen

leverancerne fra fabrikant til fabrikant har RT i virkeligheden kun edsporteret meget små mængder sukker til den vestlige del af Tyskland.

3. RT's muligheder for at levere sukker i Pfeifer & Langes afsætningsområde har, med undtagelse af leverancerne fabrikanterne imellem, været yderligere begrænset, fordi denne eksport var gjort afhængig af Pfeifer & Langens billigelse eller kun tilladt, når prisen var bragt i overensstemmelse med Pfeifer & Langens eller WZV's pris.

Selvom disse leverancer skulle finde sted, ville de ikke have nogen konkurrerende indflydelse og forsyningen af forhandlere og forbrugere i disse lande bliver således begrænset.

I denne sammenhæng er det vigtigt at konstatere, at de to pågældende fabrikanter har taget skridt både til at forhindre forhandlerne i at importere sukker fra andre medlemsstater og til i væsentlig grad at begrænse disse forhandleres frie eksportmuligheder. Disse forhold vil blive mere detaljeret behandlet i det efterfølgende under punkt E.

4. Da denne handlemåde frembyder en konkurrencebegrænsning indenfor Fællesmarkedet, som har til formål at beskytte det belgiske marked og den vestlige del af det tyske marked og derved kan have en ugunstig indflydelse på samhandlen mellem medlemsstaterne, falder den ind under forbudet i artikel 85, stk. 1, og fordi den ikke i henhold til Forordning nr. 17, artikel 4, stk. 1 er tilmeldt Kommissionen, kan undtagelseserklæring ifølge artikel 85, stk. 3, ikke komme i anvendelse.

D

Med hensyn til *afsætningsområdet i den sydlige del af Tyskland* har der, i alt fald siden produktionsåret 1970/1971, eksisteret en samordnet praksis mellem SZ AG og Franken på den ene side og Béghin og Sucre Union på den anden side, i kraft af hvilken aftale SZ AG og Franken i tiltagende mængder har købt sukker direkte hos disse franske fabrikanter, for derefter at sælge det til de samme priser og på samme forretningsbetingelser som sukker af egen produktion. Denne samordnede praksis fremgår af den kendsgerning, at salget fabrikanterne imellem har fundet sted for at undgå tab af kunder og markedsandele, mens SZV's skabelse af et system af bonusbeløb (rabatter) har vanskeliggjort salget af importeret sukker endnu mere.

1. De franske fabrikanter havde med fordel kunnet sælge sukker i den sydlige del af Tyskland efter ikrafttrædelse af Fællesskabets sukkerordning, som åbnede grænserne, da de havde store overskudslagre og priserne i Sydtyskland lå højere (altid i nærheden af indikativprisen og derfor afgjort højere end de i Frankrig gældende priser). Man kan dog ikke påvise nogen eksport af betydning fra Frankrig til Tyskland i produktionsårene 1968/1969 og 1969/1970, med undtagelse af Saarlandet, som såvel før som efter ikrafttrædelse af fællesskabsordningen næsten udelukkende er blevet forsynet med fransk sukker. Opretholdelsen af et system af regionale repræsentanter, der havde opdelt det sydlige Tyskland i nøje afgrænsede og kontrollerede afsætningszoner, hvilket muliggjorde kontrollen med forhandlingen af udenlandsk sukker og bevillingen af bonusbeløb til aftagere, som udelukkende eller næsten udelukkende købte sukker fra SZV's fabrikker, har bidraget til, at import kun har fundet sted i ganske få tilfælde og i begrænset omfang.

Importforøgelsen i produktionsårene 1970/1971 og 1971/1972 indtraf samtidig med en kendelig forøgelse af leverancerne fabrikanterne imellem, som det allerede var foregået i de foregående produktionsår, da SZ AG forøgede sin eksport til Italien.

De interesserede parter har gjort gældende, at leverancerne fabrikanterne imellem skulle være økonomisk forsvarlige, da de kompenserer produktionssvingninger på grund af uensartet høst og udnytter den disponible kapacitet. De supplerende indkøb af råsukker og hvidt sukker af mindre god kvalitet til fremstilling af sirup skulle være særdeles gunstige på grund af lave transportomkostninger. Leverandøren er således fritaget for at oprette en salgsorganisation i køberens land med alle tilhørende lager- og serviceproblemer. For aftageren skulle fordelen ligge i at undgå tab af kunder og markedsandele, mens disse leverancer fabrikanterne imellem ikke skulle betyde noget for andre sukkerleverancer mellem medlemsstaterne. Man har konstateret en forøgelse af en sådan

handel i Sydtyskland og hverken systemet med regionale repræsentanter eller bonusordningen skulle være til hindring for denne forøgelse. Når denne import er ringe, skyldes det de høje transportomkostninger, der ofte fratager salg i andre lande enhver interesse.

Hertil skal bemærkes, at den ringe import ikke kan skyldes transportomkostningerne. Dette fremgår for det første af den kendsgerning, at Saarlandet over lange afstande forsynes med fransk sukker, mens de tyske fabrikanters fabrikker ligger betydeligt nærmere. For det andet viser de indkomne oplysninger vedrørende transportomkostningerne, at selv over lange afstande (leverancer fra en fransk fabrik til Sydtyskland) overstiger transportomkostningerne ikke differencen mellem den i Frankrig anvendte interventionspris og den i Sydtyskland anvendte indikativpris. For det tredie viser de mangfoldige (oftest forgæves) bestillinger fra aftagere i Sydtyskland, at der er økonomisk interesse forbundet med import af sukker fra andre medlemslande.

De franske fabrikanter kunne, på grund af deres anseelige overskudslagre og der opnåelige gunstige priser, meget vel individuelt have solgt deres sukker i SZV's afsætningsområde. Når Béghin og Sucre Union siden produktionsåret 1970/1971 regelmæssigt og i tiltagende mængder har solgt sukker til deres vigtigste konkurrenter i dette område, og således givet dem lejlighed til at sælge det som et indenlandsk produkt, hviler dette på en samordnet praksis, som ifølge SZ AG's forklaringer tilsigter at undgå det tab af aftagere og markedsandele, som kunne befrygtes ved individuel forhandling.

Aftalen mellem de franske og tyske fabrikanter understreges endvidere af den kendsgerning, at de pågældende franske fabrikanter, udover leverancerne fabrikanterne imellem, ikke har haft sukkerleverancer af nogen betydning til andre aftagere i det sydtyske afsætningsområde. Saarlandet undtaget, som kunne afstedkomme et konkurrencemoment. Virkningen forstærkes af de forholdsregler, som SZV overfor sine kunder, har taget som salgsorganisation, der har fået overdraget forhandlingen på det indenlandske marked. Mellemforhandlernes forpligtelse til ikke at forhandle sukker fra konkurrenter og systemet med bonusbeløb viser tydeligt, at det tilsigtes at forhindre eller vanskeliggøre det frie indkøb af sukker, indført fra udlandet til Sydtyskland. Indkøbene, som de vigtigste medlemmer af SZV, SZ AG og Franken har gjort hos deres franske konkurrenter har det samme formål, fordi en direkte indtrængen på det sydtyske marked af de franske fabrikanter forhindres for de indkøbte sukkermængder. At medlemmerne af SZV og ikke SVZ selv optræder som aftagere af det franske sukker kan forklares ved, at medlemmerne, i henhold til SZV's vedtægter, har forbeholdt sig retten til selv at importere og eksportere og ved at de råder over de eventuelt nødvendige forarbejdningsanlæg.

2. Denne samordnede praksis begrænser konkurrencen inden for Fællesmarkedet og giver SZ AG og Franken mulighed for at videresælge de hos konkurrenter indkøbte sukkermængder til priser og på forretningsbetingelser, som de selv eller deres salgsorganisation SZV har fastsat, og derfor at sælge det som indenlandsk sukker. På grund af den samordnede praksis er således den største del af de sukkermængder, som af de to franske fabrikanter var bestemt til salg på det sydtyske marked, blevet aftaget og ledet til det indenlandske markeds vanlige salgskanaler, hvorfor det ikke har resulteret i et konkurrencepres og derved er de nationale fabrikanters stilling på deres marked endda blevet styrket.

Selvom det af de franske fabrikanter leverede sukker for størstedelen bestod af råsukker og sukker af lavere kvalitet, som skulle forarbejdes, har dette ikke haft indflydelse på konkurrencebegrænsningen da leverandørerne udmærket har været i stand til selv at raffinere disse mængder råsukker og at fremstille sirup af sukker af lavere kvalitet, hvilket de da også gjorde i de to første produktionsår.

Det er under disse omstændigheder værd at lægge mærke til, at det er forhandlere i den sydlige del af Tyskland forbudt at importere sukker fra andre medlemslande, og at forbrugere i denne del af Tyskland er knyttet til SZV ved en bonusordning, hvorved der er opnået en næsten fuldstændig beskyttelse af det sydtyske marked. Disse kendsgerninger er mere detaljeret behandlet i det herefter følgende punkt E.

3. Da denne samordnede praksis mellem SZ AG og Franken på den ene side og Béghin og Sucre Union på den anden side frembyder en konkurrencebegrænsning inden for Fællesmarkedet, som har til formål at unddrage den sydlige del af Tyskland konkurrence fra andre bydende, har den derved en ugunstig indflydelse på samhandlen mellem medlemstaterne og falder ind under forbudet i artikel 85, stk. 1. Undtagelseserklæringen, nævnt i artikel 85, stk. 3 kan ikke komme i anvendelse, da den ikke er anmeldt for Kommissionen i henhold til Forordning nr. 17, artikel 4, stk. 1.

E

De forskellige forholdsregler, som de pågældende har taget over for deres aftagere og forhandlere, og som er nævnt i sammenhæng med den samordnede prak-

sis (se punkterne A—D) er i sig selv en krænkelse af traktatens konkurrenceregler.

1. RT's handlemåde over for de to belgiske forhandlere Export og Hottlet, der traditionelt beskæftiger sig med eksport af belgisk sukker på grund af deres firmastørrelse og markedskendskab, bør bedømmes ud fra bestemmelserne i *artikel 86* af EØF-traktaten.

RT indtager en dominerende stilling på det belgiske og luxembourgske sukkermarked, som udgør en betydelig del af Fællesmarkedet. I virkeligheden kontrollerer RT størstedelen af sukkerproduktionen i Belgien og Luxembourg. Det har betydelige overskudslagre og ejer mindst 50 % af kapitalen i NV Suikerfabrieken van Vlaanderen i Moerbeke-Maas og SA Raffinerie Notre Dame i Oreye, hvilket giver RT mulighed for at kontrollere disse virksomheder, således at, skønt disse virksomheder ikke er nøje knyttet til RT's afsætningsaktiviteter, disse kun lejlighedsvis afviger fra den af RT fastlagte salgspolitik og i deres tilbud og salgskontrakter altid har anvendt samme betingelser.

Denne dominerende stilling er en følge af den store markedsandel (85 %), som RT har på det belgiske og luxembourgske sukkermarked, og den mulighed, som det har for at følge en uafhængig retningslinie, som sætter firmaet i stand til at handle uden at være nødt til at regne i væsentlig grad med konkurrenternes aktiviteter. Takket være denne stærke stilling har RT ligeledes indflydelse på visse andre belgiske virksomheder (Naveau, Couplet, Donstiennes), således at disse i princippet også følger RT's salgspolitik over for belgiske forhandlere.

Denne dominerende stilling bliver yderligere styrket, fordi RT har en vis indflydelse på sukkermarkeder i andre medlemsstater, især i Frankrig, på grund af dets interesser i virksomhederne Say og Raffinerie d'Erstein, og dets finansielle forbindelser med visse store europæiske sukkerfabrikanter, samt dets avancerede teknologiske viden og kunnen.

RT har misbrugt denne dominerende stilling ved at udøve et økonomisk pres på virksomhederne Export og Hottlet for at påtvinge dem kun at videresælge det af RT leverede sukker til bestemte aftagere eller destinationer, og at anvende de samme begrænsninger inden for deres kundekreds. Som økonomisk pres har RT brugt den praksis, at salg af sukker til eksport til tredjelande — en virksomhed, som repræsenterede en betydelig del af disse forhandleres omsætning — blev nægtet disse virksomheder, når det videresolgtes til destinationer, som ikke var godkendt af RT. Da andre forsyningskilder af et tilstrækkeligt stort omfang ikke fandtes, har disse to forhandlere måttet bøje sig for RT's pres.

Formålet med disse misbrug var at begrænse de vigtigste forsyningskilder for disse forhandlere, som kunne ønske at købe sukker til andre end de af RT fastsatte destinationer samt på denne måde at afskære disse forhandleres aftagerkreds fra tilførsler.

RT's misbrug af sin dominerende stilling på det belgiske og luxembourgske marked kan have indflydelse på samhandlen mellem medlemsstaterne på en måde, der kan være skadelig for virkeliggørelse af formålet med et enkelt marked for medlemsstaterne, fordi det begrænser sukkersalget i Fællesskabets andre lande og i visse tilfælde forhindrer dette. Derfor falder RT's handlemåde ind under de i traktatens artikel 86 trufne bestemmelser.

2. SU og CMS's holdning over for de tre nederlandske forhandlere, Internatio, Jacobson og Dudok de Wit skal bedømmes ud fra bestemmelserne i traktatens *artikel 86*.

De to nederlandske virksomheder SU og CSN indtager en dominernede stilling på det nederlandske sukkermarked, som udgør en væsentlig del af Fællesmarkedet. Disse fabrikanter har et nøje samarbejde om næsten alle deres aktiviteter, d.v.s. en fællesmodtagelse af råprodukter, produktionens kontingentering, samarbejde med hensyn til udnyttelsen af biprodukter, fælles forskning, markedsundersøgelse, reklame og sales promotion, ensartede priser ab farbrik og forretningsbetingelser. Disse to fabrikanter har rent faktisk overfor andre virksomheder, og navnlig overfor de tre nævnte forhandlere, udvist en fælles optræden og virket som en enhed.

De to fabrikanters dominerende stilling er et resultat af, at de fremstiller hele den nederlandske sukkerproduktion, og at deres salg repræsenterer mere end 85 % af det nederlandske marked, hvilket har givet dem mulighed for at følge en uafhængig retningslinie, som har stillet dem i stand til at handle uden at være nødt til at regne i væsentlig grad med konkurren-

terne. Denne dominerende stilling styrkes yderligere af den kendsgerning, at de på forskellig vis er i stand til direkte eller indirekte at kontrollere næsten hele den nederlandske sukkerimport.

SU og CMS har misbrugt denne dominerende stilling på det nederlandske marked ved at tvinge førnævnte forhandlere til at indgå en aftale, hvorved disse forhandlere forpligter sig til:

— ikke at videresælge de i 1969 og 1970 importerede store mængder sukker af fransk oprindelse til priser, der lå væsentligt under de nederlandske fabrikanters;

— at videresælge til de nederlandske fabrikanter de sidste mængder sukker, som importeredes, i 50 kg-sække og i pakker på 1 kg, således at disse kunne markedsføre dem på det nederlandske marked under deres varemærke og til deres salgspriser;

— ikke uden billigelse af de nederlandske fabrikanter at foretage sådan sukkerimport.

Denne overenskomst blev indgået under økonomisk pres fra de to nederlandske virksomheder, bestående i at true de nederlandske forhandlere med at hindre deres traditionelle import på midlertidig toldfri basis til den nederlandske mælkeindustri, en virksomhed som udgør en vigtig del af disse forhandleres omsætning. De nederlandske forhandlere har bøjet sig for denne trussel og ved indgangen til produktionsåret 1970/1971 har de to nederlandske fabrikanter indlemmet disse forhandlere i deres importsystem, som er samordnet med RT.

Disse misbrug har haft til formål at begrænse adgang til forsyningskilderne for de nederlandske forhandlere, som ønskede frit at importere sukker til Nederlandene og derved at begrænse deres aftagerkreds's forsyningskilder.

SU og CSM's misbrug af deres dominerende stilling på det nederlandske sukkermarked kan have en ugunstig indflydelse på samhandlen blandt medlemsstaterne, fordi salg i Nederlandene af sukker fra andre af Fællesskabets medlemsstater derved begrænses og i visse tilfælde forhindres, og derfor er SU og CSM's fremgangsmåde undergivet bestemmelserne i artikel 86 af Traktaten.

3. SZV's handlemåde over for deres aftagere skal bedømmes ud fra *artikel 86*.

SZV har i Sydtyskland, som udgør en væsentlig del af Fællesmarkedet, en dominerende stilling. Den afsætter størstedelen af medlemmernes produktion, bestemmer selv priser og salgspolitik og for så vidt medlemmerne selv sælger sukker, sker det gennem de samme mellemhandlere. Leverancer fra »outsiders« til forhandlere eller forarbejdende industri spiller en meget ringe rolle i dets afsætningsområde. Dette område er tydeligt afgrænset fra WZV og NZV's afætningsområde, samt fra det tilgrænsende franske marked. Leverancer fra andre, ikke til SVZ-gruppen hørende fabrikker i andre dele af Tyskland hører til undtagelserne. Leverancer fra det tilstødende franske område til sydtyske forhandlere eller til den forarbejdende industri i Sydtyskland er hverken talrigere eller mere intensive. Ganske vist leverer franske fabrikanter til Saarland, men i SVZ's afsætningsområde oftest til fabrikanterne selv (SZ AG og Franken). SVZ's markedsandel kan derfor skønnes at være mindst 90—95 %, og denne stilling giver SVZ mulighed for at følge en uafhængig retningslinie og sætter det i stand til at handle uden at være nødt til at regne i væsentlig grad med konkurrenternes aktiviteter.

SVZ har i første række misbrugt denne dominerende stilling ved at tvinge sine mellemhandlere til ikke at sælge sukker af anden oprindelse uden dets billigelse. Derved er muligheden for, at udenlandske bydere kan sælge sukker gennem SVZ's aftagere praktisk talt udelukket. Kun for import af specielle sorter sukker og sukker til forædlingsformål er der givet tilladelse. De implicerede parter har understreget, at der i det sydtyske område skulle være andre forhandlere, som frit kan importere, og at en række sukkerforarbejdende industrier også forsyner sig i udlandet. Men dette ændrer ikke ved den kendsgerning, at afsætningsmulighederne for udenlandske bydere på det sydtyske marked, hvis ret høje prisniveau — nær ved indikativprisen — gør eksporten tillokkende, er blevet anseligt begrænset, fordi forhandlere, som forsyner sig hos SZV og følgelig er knyttet til dette, ikke kan være ansøgere.

Forpligtelsen til ikke at sælge udenlandsk sukker uden tilladelse, som er blevet mellemforhandlere påtvunget af en virksomhed, der indtager en dominerende stilling er et misbrug og et brud på artikel 86.

Endvidere misbruger SZV sin dominerende stilling til at indrømme bonus.

Da tilståelse af en bonus, som ikke er afhængig af den aftagne mængde, men kun af den betingelse, at årsbehovet dækkes alene af SZV, indebærer en uberettiget forfordeling af aftagere, der foruden at aftage

sukker fra SZV også køber sukker af anden oprindelse, fordi disse aftagere i det mindste delvist er afhængige af SZV's leverancer, da de ikke råder over tilstrækkelig lagerkapacitet og derfor har behov for regelmæssige leverancer. Tabet af »bonus« overstiger meget hurtigt fordelen ved at købe sukker af »outsiders« selv om disse tilbyder billigere priser.

De implicerede har fremført, at bonusbeløbet, som allerede blev anvendt inden ikrafttrædelse af ordningen for sukkermarkedet er meget lav, kun 0,3 % af salgsprisen, og at tilbuddene fra de franske eksportører var så fordelagtige, at de fuldt ud ville kompensere tabet af bonus'en.

Denne rabat blev undertiden også tilstået ved køb hos udenlandske forhandlere og blev meget ofte direkte fradraget fakturabeløbet for de forskellige leverancer, især — i to trediedele af tilfældene — i den vestlige del af SZV's afsætningsområde.

Bevillingen af en »bonus« selv om denne kan synes relativt lav, kan give anledning til de overnævnte virkninger. Tabet af »bonus« kan hurtigt blive følelig selv for en virksomhed med et gennemsnitligt årsbehov. Det er ikke noget sjældent tilfælde, at bonus andrager 90 000 DM for et årsbehov på 30 000 tons, og 150 000 DM for et behov på 50 000 tons. Når aftageren ønsker at købe 3 000 eller 5 000 tons i udlandet, må den udenlandske leverandørs tilbud ligge 30 DM lavere pr. ton blot for at kompensere tabet af årsrabatten. Sådanne gunstige tilbud er praktisk talt udelukket og desuden står bonus ligeledes på spil ved klientens efterfølgende køb hos de nationale virksomheder. Da aftagerne ikke har mulighed for helt at forsyne sig hos udenlandske leverandører, men faktisk er nødt til at dække en del af deres behov hos de nærmest liggende nationale fabrikker, er de nødt til at underkaste sig SZV's betingelser, da SZV dominerer markedet.

Det er bragt til Kommissionens kendskab, at i alt fald i visse tilfælde er tildeling eller fortsættelse af bonus gjort afhængig af indstilling af importen, og at importen i disse tilfælde blev indstillet, selv om de udenlandske tilbud lå 10 til 20 DM lavere pr. ton end SZV's tilbud. Betydningen af bonus ligger især i muligheden for at kontrollere aftagernes indkøb hos udenlandske fabrikanter, hvilket er en let sag for SZV, da denne har kendskab til aftagernes gennemsnitsårsbehov, som ikke svinger meget.

At denne rabat i visse tilfælde er tildelt også, hvis der har været foretaget indkøb hos udenlandske fabrikanter, og kontrollen således ikke har været strengt gennemført, ændrer ikke noget ved den kendsgerning, at risikoen for fortabelse af bonus afholder aftagerne fra at importere, i alt fald i større mængder og systematisk. Den ubetydelige import, som har fundet sted uden om leverancer fra fabrikant til fabrikant, må ses som lejlighedsvise leverancer, som midlertidigt toleredes af SZV.

Det er ikke af større interesse, at bonus i visse tilfælde har været tildelt omgående, d.v.s. direkte fradraget fakturabeløbet, fordi det afgørende element er, at aftagere ved køb hos udenlandske fabrikanter må regne med at bonus kan bortfalde, ikke alene for den påfølgende leverance, men også for de efterfølgende køb, hvilket økonomisk set er lige så vigtigt som annulleringen af den årlige bonus, som de har til gode.

Anvendelse af en sådan bonus fra en virksomhed, som indtager en dominerende stilling for derved yderligere at begrænse de frie importmuligheder og styrke og udvide den dominerende stilling, er et misbrug. SZV's misbrug af sin dominerende stilling i Sydtyskland kan have en ugunstig indflydelse på samhandlen mellem medlemsstaterne, hvorfor SZV's optræden falder ind under bestemmelserne i traktatens artikel 86.

4. Forholdsreglerne, som *WZV* og *Pfeifer & Langen* har taget over for deres mellemhandlere for at begrænse import- og eksportmulighederne skal bedømmes ud fra *artikel 85*.

»Kommissionskontrakterne« som WZV har afsluttet, og »handelsrepræsentationskontrakterne«, som Pfeifer & Langen har afsluttet er overenskomster, som har konkurrencebegrænsning inden for Fællesmarkedet til formål og følge, fordi de påtvinger mellemhandlere kun at videresælge det af dem leverede sukker i et bestemt område og til bestemte aftagere og ikke at forhandle sukker af anden oprindelse, hverken som repræsentant eller som selvstændig forhandler.

Disse overenskomster har, foruden de overfor undersøgte virkninger, også til følge, at salg af sukker i det vestlige afsætningsområde i Tyskland hindres i ikke ringe grad og at forøgelse af antallet af forhandlere af sukker til menneskeligt forbrug i dette område imødegås.

Mellemhandleres aktiviteter på dette marked til fordel for andre leverandører er kun tilladt, hvis den kan harmoniseres med medkontrahenternes interesser. Selv om denne tilladelse i nogle tilfælde gives, har medkontrahenterne dog altid haft mulighed for at kontrollere denne handel, en kontrol, der udstrækker sig eller i det mindste kan udstrække sig til mængder, kvaliteter, leverandører, aftagere og pris. Kommissionen har konstateret, at en sådan kontrol virkelig finder sted, og at tilladelsen kun gives for salg af specielle sorter sukker og for sukker, som denatureres. Mellemhandlere, som er bundet på denne måde, kan derfor ikke være betydende aftagere i de udenlandske leverandørers handelsvirksomhed, navnlig ikke for leverandører fra andre medlemsstater.

En anden begrænsning af importmuligheder er et resultat af kommissionsberegningen for sukkersalget for WZV, som kalkuleres ud fra det beløb, hvormed salgsprisen overstiger interventionsprisen. Kommissionærerne har derfor ikke nogen interesse i at bringe det almene prisniveau i fare ved at sælge importeret sukker til lavere priser.

Opdeling i salgsområder har til følge, at mellemhandlere ikke kan eskportere sukker, som er produceret af WZV's medlemmer til andre medlemsstater.

De pågældende parter har fremført, at artikel 85, stk. 1 ikke kan bringes i anvendelse, fordi Kommissions- og handelsrepræsentationskontrakterne i medfør af Kommissionens meddelelse af 24. december 1962 vedrørende enerepræsentationsoverenskomster med handelsrepræsentanter [1] ikke skulle falde ind under dette forbud. Disse mellemhandlere er ikke selvstændige, men medlemmer af parternes egen salgsorganisation. Konkurrenceforbudet er ikke alene lovformeligt stadfæstet, men er ligeledes en følge af det særlige troskabsforhold til principaler.

Kommissionen har i denne meddelelse fastslået at den ikke ved sin bedømmelse lader sig lede af en handelsrepræsentants rolle som en hjælpefunktion, fordi han er integreret i principalens virksomhed. Forpligtelsen til at arbejde udelukkende for én arbejdsgiver i et vist tidsrum, som en konsekvens af den særlige forpligtelse til gensidig varetagelse af interesser mellem arbejdsgiver og repræsentant, kan ikke anses for konkurrencebegrænsende. Men kendsgerningen, at visse mellemhandlere har fået betegnelsen handelsrepræsentanter eller kommissionærer i de med deres leverandører afsluttede kontrakter, kan ikke forhindre Kommissionen i at undersøge disse mellemhandleres virkelige funktion ved hjælp af de afsluttede overenskomster.

Det er kendetegnende for det aktuelle tilfælde, at de som handelsrepræsentanter eller kommissionærer betegnede personer ikke kun arbejder for en enkelt principal, at de ikke alene virker for WZV, men også for visse andre af dets medlemmer og for NWZV.

For så vidt medkontrahenterne samtykker, kan disse repræsentanter også optræde som mellemhandlere for andre fabrikanter i deres afsætningsområde, og deres virke som forhandler af sukker til denaturering og især som sælger på tredjelandes markeder er af betydeligt større omfang.

Disse mellemhandlere arbejder følgelig ikke for en enkelt arbejdsgiver, men arbejder i høj grad som uafhængige forhandlere på verdensmarkedet, mens de på det indenlandske marked samtidig varetager flere virksomheders interesser med disses billigelse.

Under disse omstændigheder udøver WZV og Pfeifer & Langens mellemhandlere ikke en »hjælpefunktion«, de er ikke integreret i arbejdsgiverens virksomhed, hvilket kunne forhindre anvendelsen af artikel 85.

Da WZV's og Pfeifer & Langens distributionsoverenskomster regulerer indførsel og udførsel af sukker mellem medlemsstater og er de ikke, i henhold til Forordning nr. 17, artikel 4, stk. 2 litra 1 fritaget for anmeldelse, er de følgelig forbudt og en anvendelse af artikel 85, stk. 3 kan ikke tages under overvejelse. Selv om salgsoverenskomsterne ikke behøvede at blive anmeldt, er Kommissionen dog af den anskuelse, at betingelserne for en erklæring om uanvendelighed i medfør af artikel 85, stk. 3 ikke er opfyldt. Det er ikke muligt at se, hvordan forbudet mod import uden samtykke fra den indenlandske sukkerindustri kan have mærkbare objektive fordele for dis-

[1] EFT nr. 139 af 24. 12. 1962, s. 2921.

tributionen, som kan kompensere for de ulemper, som derved opstår for konkurrencen, og som kan give forbrugere en rimelig andel af fordelene herved.

F

Den handlemåde RT, Say, Béghin, Générale Sucrière, Lebaudy-SUC, Sucre-Union og Sucres & Denrées har udvist med hensyn til *licitationer for eksportrestitutioner til tredieland* skal bedømmes på grundlag af bestemmelserne i traktatens artikel 85.

Den samordnede praksis mellem ovennævnte sukkerfabrikanter har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for Fællesmarkedet. Den samordnede praksis vedrørte både den ved licitationer for eksport til tredjelande tilbudte tonnage og restitutioner. Netop ved et licitationssystem skal konkurrencemomenet kunne spille ind, og når tilbuddene ved en licitation ikke er et resultat af de deltagende byderes individuelle økonomiske beregninger, men beror på et forhåndskendskab til de andre byderes tilbud og en samordning med dem, er konkurrencen hindret eller i det mindste fordrejet eller begrænset. Skønt disse licitationer vedrører eksport af sukker til tredjelande, tillader de sandsynligvis eksport af sukker, som er fremstillet inden for Fællesskabet, og derfor hindrer, begrænser eller fordrejer de konkurrencen inden for Fællesskabet.

Denne samordnede praksis kan på ugunstig vis påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne, da netop vigtige virksomheder i flere medlemsstater, — Frankrig og Belgien, de lande, som har de største overskudslagre i Fællesskabet — har samordnet sig. Ved denne samordning har de kunnet ændre sukkermængderne, som hver af dem kunne have solgt på medlemsstaternes markeder, hvis denne samordnede praksis ikke havde eksisteret. Selv om licitationssystemet, som er fastsat i fællesskabsordningen, har til formål samlet at afsætte en vis mængde sukker på verdensmarkedet, så forbliver, hvis restitutionerne på grund af en konkurrence tilkendes de virksomheder, som har givet de laveste tilbud, fabrikanterne i usikkerhed med hensyn til deres muligheder for at eksportere sukker til tredjelande.

Ifølge resultaterne af disse licitationer vil visse fabrikanter frem for andre være nødt til at afsætte overskudssukker i Fællesskabets øvrige medlemsstater, På denne måde har den samordnede praksis kunnet medføre en ændring i mængdere, som markedsføres inden for Fællesskabet af de vigtigste 2 fabrikanter i Frankrig og Belgien. Handelskorrespondancen mellem de pågældende virksomheder viser, at man inden for disse licitationers rammer kunne være sikker på, at have en vis garanti for afsætning af store sukkermængder med et betydeligt udbytte, hvilket utvivlsomt har været et afgørende element for forhandlingen af de førnævnte fabrikanters overskudssukker. Den samordnede praksis har desuden været et supplerende led i de andre forholdsregler, som de pågældende har taget for at beskytte visse nationale markeder.

Den kendsgerning, at Kommissionen har mulighed for ikke at tage en licitation til følge og således er i stand til at bestemme, hvor stor en tonnage der kan eksporteres til verdensmarkedet, ændrer ikke noget i konklusionen, at ovennævnte samordnede praksis på ugunstig vis påvirker samhandlen mellem medlemsstaterne. Kommissionen har ikke mulighed for frit at bestemme betingelserne for eksporten af sukker — det gælder både for refusionen og mængder — fordi den i sit valg er begrænset af de tilbud, fabrikanterne har forelagt, og den derfor kun kan fastsætte betingelserne inden for rammerne af disse tilbud. Selv om Kommissionen i et helt produktionsår har en vis kontrol med Fællesskabets eksport, har fabrikanterne ved deres samordnede praksis mulighed for at ændre resultaterne af de forskellige licitationer.

Denne samordnede praksis falder ind under traktatens artikel 85, stk. 1.

III

Den ovenfor nævnte samordnede praksis, som falder ind under forbudet i traktatens artikel 85, stk. 1, kan ikke nyde godt af undtagelsesbestemmelserne i Rådets forordning nr. 26, artikel 2, stk. 1, første punktum.

Den første undtagelse til gunst for »aftaler, vedtagelser og former for praksis, der udgør en integrerende del af en national markedsordning«, kan ikke påberåbes af en fælles markedssammenslutning, som ikke giver plads for nationale markedsammenslutninger. Den tredje betragtning i Forordning nr. 26 siger, at den anden undtagelse til gunst for aftaler, vedtagelser og praksis, som er nødvendige for virkeliggørelsen af

de i traktatens artikel 39 beskrevne formål kun gælder, når anvendelsen af artikel 85, stk. 1 ville medføre fare for målene for den fælles landbrugspolitik på sukkerområdet. Midlerne til denne virkeliggørelse er nedfældet i Forordning nr. 1009/67/EØF i dens udførelsesbestemmelser (især minimumspriser for sukkerroer, støtteforanstaltninger for sukkerpriser, basis- og maksimumkvota for hver virksomhed, forholdsregler for afsætning af overskudsproduktionen). Den nævnte sammenordnede praksis hører ikke hjemme i denne sammenhæng, hvordan man end betragter den (kunstigt skel mellem det fælles marked for sukker til menneskeligt forbrug og overskudsmarkedet, opdeling af de nationale markeder for sukker til menneskeligt forbrug, diskrimination ved leverancer, forholdsregler til begrænsning af import, samordning ved licitationer).

Midlerne, som er anvendt for virkeliggørelse af den fælles landbrugspolitik i sukkersektoren, skal muliggøre funktionen og udviklingen af det fælles sukkermarked, som det er bestemt i traktatens artikel 38, stk. 4 d.v.s. varens frie bevægelighed mellem medlemsstaterne.

Forordning nr. 1009/67/EØF bestemmer basismængder pr. medlemsstat. Disse mængder er kun beregningsgrundlag for tildeling af virksomhedernes basiskvoter til indskrænkning af pris- og afsætningsgaranti. De er derfor ikke en form for fordeling af sukkerproduktionen mellem medlemsstaterne.

Blandt formålene med den fælles landbrugspolitik, som de er formuleret i traktatens artikel 39, understreger bestemmelserne i Forordning nr. 1009/67/EØF vigtigheden af de nødvendige garantier for beskæftigelse og levestandard for Fællesskabets sukkerroe- og sukkerrørdyrkere. På den ene side udgør den pågældende samordnede praksis ikke en del af de i den fælles markedsordnings fastsatte midler, og på den anden side er den anvendt til et helt andet formål.

Desuden har samordningen ved de fælles licitationer til bestemmelse af eksportrefusioner givet anledning til, at konkurrencen mellem byderne, som er formålet med det i Forordning nr. 1009/67/EØF formulerede system for licitationer, fordrejes.

Den pågældende samordnede praksis kan ingenlunde betragtes som nødvendige for at virkeliggøre formålene i traktatens artikel 39 i sukkersektoren, og den strider endog mod de i Fællesskabets forordning bestemte forholdsregler, som er nødvendige for virkeliggørelsen af de nævnte formål i denne sektor.

IV

1. Når Kommissionen konstaterer en overtrædelse af artiklerne 85 og 86, kan den i henhold til Forordning nr. 17, artikel 3, stk. 1 ved en beslutning pålægge de deltagende virksomheder at bringe de konstaterede overtrædelser til ophør. Kommissionen har, på grund af ovenstående overvejelser, i nærværende tilfælde konstateret overtrædelser af artikel 85 og 86 (se artikel 1 af den nedennævnte beslutning) og pålægger derfor de deltagende virksomheder at ophøre med de konstaterede overtrædelser i henhold til ovennævnte Forordning artikel 3.

2. Kommissionen kan, i henhold til Forordning nr. 17, artikel 15, stk. 2 ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger bøder på mindst 1 000 og højst 1 000 000 regningsenheder, idet sidstnævnte beløb dog kan forhøjes til 10 % af omsætningen i det sidste regnskabsår i hver af de virksomheder, som har medvirket ved overtrædelse såfremt de forsætligt eller uagtsomt overtræder bestemmelserne i traktatens artikel 85, stk. 1 eller artikel 86.

De pågældende har forsætligt eller i det mindste uagtsomt begået overtrædelser i form af den samordnede praksis, fordi de kendte, eller i alt fald burde have kendt de konkurrencebegrænsede følger, som denne praksis medfører. Forholdsreglerne, som er truffet af de forskellige implicerede parter med hensyn til mellemhandlere, visse aftagere eller ved licitationer for restitutioner ved eksport til tredjelande (jfr. II-E og F) skal tages i betragtning ved fastsættelsen af bødernes størrelse i forbindelse med den samordnede praksis, som de pågældende har deltaget i (jfr. II, A til D).

For at fastsætte bødernes størrelse skal der ifølge artikel 15, stk. 2 tages hensyn til overtrædelsernes grovhed samt deres varighed.

a) Ved vurderingen af overtrædelsernes grovhed skal der gøres følgende generelle bemærkninger:

Der skal på den ene side tages hensyn til den omstændighed, at det drejer sig om et produkt af

særlig betydning for forbrugeren, og at de af de implicerede parter trufne forholdsregler er klart i modstrid med den markedsintegrering, som tilsigtes i traktaten. Man må derved ikke lade ude af betragtning, at de forskellige fremgangsmåder alle har haft samme mål, selv om de er blevet anvendt forskelligt, alt efter det berørte marked, og den forhåndenværende sukkerforsyningssituation. Hver fremgangsmåde har haft til formål at reducere muligheden for fri import af sukker uden om de nationale fabrikanters kontrol til et minimum.

Der skal på den anden side tages hensyn til at fremstilling og handel med sukker indtil den 30. juni 1968 har været underkastet de nationale markedssammenslutningers ordninger, der også fastlagde salgsområder for markedsføring af sukker. Dette forklarer en vis vedholden ved gamle sædvaner såsom en tilvænning og en langsom udnyttelse af de muligheder, en fælles ordning for sukkermarkedet har åbnet for en fri handel mellem fællesmarkedslandene. Der er imidlertid også grund til at tage hensyn til det fælles sukkermarkeds særpræg, hvis opbygning indebærer visse restriktioner, der dog ikke udelukker muligheder for konkurrence.

Ved vurderingen af *varigheden* af overtrædelserne skal det konstateres, at disse i almindelighed strækker sig over en periode på flere år.

b) Ved fastsættelsen af størrelsen af de bøder, der skal pålægges de forskellige virksomheder, skal der tages hensyn til arten og varigheden af de overtrædelser, de har gjort sig skyldige i, i hvilket omfang de har deltaget i disse overtrædelser, deres stilling på markedet og deres stilling over for deres kunder.

RT er delagtig såvel i den samordnede praksis med hensyn til eksport til Italien som i aftalen af salgspolitikken over for SU, CMS og Pfeifer & Langen, såvel som ved tildeling af eksportrestitutionerne. Det har på det belgiske og luxembourgske marked kunnet udøve en indflydelse på sine vigtigste aftagere, der som de første kommet i betragtning for eventuel eksport.

Sucres & Denrées har deltaget i aftalen om tildeling af eksportrestitutioner samt i den for leverancer til Italien samordnede praksis. Den har spillet en afgørende rolle ved effektueringen af disse leverancer, fordi den har koordineret det samlede tilbud og med Eridania forhandlet sig til rette om de betingelser, på hvilke disse leverancer skete.

Say har spillet en betydelig rolle i den franske og belgiske fabrikantgruppe, der eksporterede til Italien og har ligeledes deltaget i aftalen om tildeling af eksportrestitutioner, uden dog at have andel i aftaler, der vedrører de andre markeder i Fællesskabet.

Béghin er ikke alene den vigtigste fabrikant inden for gruppen af franske og belgiske fabrikanter, der eksporterer til Italien og deltager ikke alene i aftalen om tildeling af eksportrestitutioner, men har ligeledes i stort omfang foretaget direkte salg til sine tyske konkurrenter (SZ AG og Franken).

Générale Sucrière deltog såvel i aftalen om leverancer til Italien som i tilbuddene for at få tildelt eksportrestitutioner. Det har i 1971/1972 overtaget kontrollen med virksomheden Lebaudy-Sommier, der ligeledes deltog i den franske og belgiske fabrikantgruppe, der eksporterede til Italien.

Eridania var den virksomhed, omkring hvilken gruppen af italienske importører oprettedes med det formål at kontrollere salget i Italien af sukker fremstillet i andre EF-medlemslande. Det er dette foretagende, der har stræbt efter og udarbejdet leveringsaftalerne med de franske, belgiske og sydtyske leverandører. Gennem den samordnede udformning af disse leverancer har Eridania kunnet opretholde og endda forstærke sin stilling på det italienske marked.

Socità Italiana per l'Industria degli Zuccheri, med hvilket »Gruppo Padano« fornylig har overtaget kontrollen, har hele tiden deltaget i den italienske importørgruppes aktiviteter og har takket være de efter aftale med leverandørgruppen afgivne tilbud ofte profiteret ved tildelingerne.

Cavarzere-Produzioni Industriali, der sammen med *Società Generale di Zuccherifici* fornylig har overtaget Zuccherificio e Raffineria di Pontelongo for at danne en samlet gruppe (Gruppo Padano), har også altid deltaget i den italienske importørgruppes aktivi-

teter og profiteret af gruppens gunstige resultater ved tildelinger for import af sukker til Italien.

Romana Zucchero og *Zuccherificio del Volano* har altid stået i indbyrdes forbindelse, i særdeleshed hvad angår afsætningspolitikken. Kontrollen over disse to virksomheder er fornylig overtaget af *AIE*. Disse virksomheder har altid været solidariske med importørgruppens aktiviteter, og AIE samt Zuccherificio del Volano har ligeledes profiteret af resultatet af tildelingerne, selv om det har været i et mindre omfang end de førnævnte virksomheder (Romana Zucchero har kun lejlighedsvis og for mindre mængder deltaget i tildelingerne).

SADAM er i samme situation som AIE eller Zuccherificio del Volano hvad angår deltagelse i tildelingerne fra Cassa Conguaglio Zucchero.

SU er den vigtigste nederlandske fabrikat. Den deltager i samarbejde med de vigtigste potentielle tilbudsgivere, nemlig RT og Pfeifer & Langen i et større omfang i kontrollen med import til Nederlandene.

Samme overvejelser kan i hovedsagen anvendes på *CSM*. Denne virksomheds lavere markedsandel og dens mindre indflydelse på det nationale marked taler for at pålægge den en mindre bøde end SU.

Pfeifer & Langen er i kraft af sin produktion og sin indflydelse på SZV det vigtigste foretagende i det vestlige område af Tyskland. Den har på afgørende måde bidraget til, at en vigtig del af sukkerimporten i dets afsætningsområde takket være samarbejdet med RT efter produktionsåret 1968/1969 blev bragt under dens kontrol, enten ved køb hos sin udenlandske konkurrent af en vigtig del af det ikke dækkede behov eller ved med RT at træffe aftaler, ifølge hvilke sidste virksomhed gav afkald på at fremsætte konkurrerende tilbud i dets afsætningsområde, ud over rammerne af leverancerne fra fabrikant til fabrikant. Desuden har Pfeifer & Langen i de sidste to produktionsår deltaget i den mellem fabrikanterne samordnede praksis om de direkte sukkerleverancer til de nederlandske fabrikanter.

SZ AG er en af de vigtigste fabrikanter inden for Fællesskabet, og den har en væsentlig indflydelse i SZV. Den har kun i et produktionsår (1969/1970) deltaget i gruppen af leverandører til Italien, men har derefter fortsat med at eksportere sukker til Italien efter aftale med de italienske fabrikanter, hovedsagelig som et led i leverancer fra fabrikant til fabrikant. Den har til gengæld købt stigende mængder sukker hos Sucre-Union og Béghin og har således på mærkbar måde dæmpet den konkurrence, der kunne være opstået ved det frie salg af disse sukkermængder i det sydlige Tyskland.

I denne sammenhæng skal *SZV*'s rolle ligeledes tages i betragtning. Den har haft til opgave i Sydtyskland at markedsføre sukker fra SZ AG og sine andre medlemmer.

Man kan afstå fra at pålægge *Sucre-Union* en bøde. Denne virksomhed deltog i gruppen af franske og belgiske leverandører, der leverede til det italienske marked. Den deltog i aftalen om direkte leverancer til tyske konkurrenter samt i aftalen om tildeling af restitutioner for eksport til tredjelande. Sucre-Union var imidlertid den eneste virksomhed, der hele tiden i det omfang det var muligt, spillede en »outsider«-rolle, og som samtidig med de direkte salg til de udenlandske konkurrenter foretog betydelige salg til forhandlere og forarbejdningsvirksomheder på destinationsmarkedet. Det samme forhold gør sig gældende for virksomheden *Lebaudy-SUC*. Denne virksomhed har på grund af sin beskedne stilling på markedet og sin økonomiske afhængighed af Générale Sucrière kun spillet en begrænset rolle. Den har endvidere i temmelig stort omfang foretaget leverancer til andre Fællesskabslande. De italienske virksomheder *Romano Zucchero Générale de Sucreries* (ex Pontelongo) og *Zuccherificio di Sermide* har kun lejlighedsvist deltaget i de af importørgruppen og leverandørgruppen på det italienske marked anvendte fremgangsmåder. De indkøbte mængder har været ringe, og der kan således ses bort fra at pålægge disse virksomheder bøder. Det synes heller ikke berettiget at pålægge *Franken* en bøde, da denne virksomhed kun har spillet en ubetydelig rolle i den sydtyske salgsorganisation. Ved direkte køb hos udenlandske konkurrenter har den kun fulgt det af SZ AG satte eksempel. Endelig kan der også ses bort fra et bødepålæg til WZV. Det synes tilstrækkeligt at pålægge de nævnte virksomheder at bringe de konstaterede overtrædelser til ophør uden at pålægge andre sanktioner.

I betragtning af alle de førnævnte forhold synes Kommissionen det anbragt at pålægge de bøder, der omtales i artikel 3 af denne beslutning.

3. I henhold til EF-traktatens artikel 192 er denne beslutning tvangsfuldbyrdelsesfundament.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

(1) Det konstateres, at der er begået følgende overtrædelser af traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, artikel 85, stk. 1:

1. Società Generale di Zuccherifici, Cavarzere-Produzioni Industriali, Eridania/Società Italiana per l'Industria degli Zuccheri, Romana Zucchero, Zuccherificio del Volano, Agricola Industriale Emiliana (AIE), SADAM og Zuccherificio di Sermide på den ene side og Sucres & Denrées, Béghin, Sucre-Union, Say, Générale Sucrière, Lebaudy-SUC, Raffinerie Tirlemontoise og Süddeutsche Zucker AG på den anden har siden slutningen af produktionsåret 1968/1969 overtrådt artikel 85, stk. 1 ved at anvende en samordnet praksis, der har haft til formål og til følge en kontrol med sukkerleverancerne til Italien og dermed en beskyttelse af dette marked.

2. Suiker Unie og Centrale Suiker Maatschappij på den ene side og Raffinerie Tirlemontoise og Pfeifer & Langen på den anden har siden produktionsåret 1968/1969 (Pfeifer & Langen kun siden produktionsåret 1970/1971) overtrådt artikel 85, stk 1 ved at anvende en samordnet praksis, der har haft til formål og til følge en kontrol med sukkerleverancerne fra Belgien og fra den vestlige del af Tyskland på det nederlandske marked og dermed en beskyttelse af dette marked.

3. Pfeifer & Langen på den ene side og Raffinerie Tirlemontoise på den anden har siden produktionsåret 1968/1969 overtrådt artikel 85, stk. 1 ved at anvende en samordnet praksis, der har haft til formål og til følge en kontrol med sukkerleverancerne fra Belgien til den vestlige del af det tyske marked og dermed en beskyttelse af dette marked.

4. Süddeutsche Zucker AG og Franken på den ene side og Béghin og Sucre Union på den anden har siden produktionsåret 1970/1971 overtrådt artikel 85, stk. 1 ved at anvende en samordnet praksis, der har haft til formål og til følge en kontrol med sukkerleverancerne fra Frankrig til den sydlige del af det tyske marked og dermed en beskyttelse af dette marked.

(2) Det konstateres, at følgende forholdsregler, som er blevet bemærket i sammenhæng med den ovennævnte samordnede praksis i sig selv udgør overtrædelser af artikel 86 eller artikel 85, stk. 1:

1. Raffinerie Tirlemontoise har siden produktionsåret 1968/1969 overtrådt artikel 86 ved at lægge økonomisk pres på de belgiske eksportører for at tvinge dem til at begrænse deres eksport.

2. Suiker Unie og Centrale Suiker Maatschappij har i produktionsåret 1969/1970 overtrådt artikel 86 ved at lægge økonomisk pres på de nederlandske importører for at tvinge dem til at begrænse deres import.

3. Südzucker Verkaufs GmbH har siden produktionsåret 1968/1969 overtrådt artikel 86 ved at hindre sine mellemhandlere i at videresælge sukker af anden oprindelse og ved at binde sine kunder gennem tildelingen af bonusbeløb.

4. Westdeutsche Zuckervertriebsgesellschaft og Pfeifer & Langen har fra produktionsåret 1968/1969 overtrådt artikel 85, stk. 1 ved med deres mellemhandlere at indgå aftaler, der indskrænker disses mulighed for import og eksport inden for Fællesskabet.

(3) Det konstateres, at Raffinerie Tirlemontoise, Say, Béghin, Générale Sucrière, Lebaudy-SUC, Sucre-Union og Sucres & Denrées i 1970 har overtrådt artikel 85, stk. 1 ved at træffe aftale om tildeling af eksportrestitutionerne til tredjelande, om størrelsen af disse restitutioner samt om de udbudte mængder.

Artikel 2

De nævnte virksomheder tilpligtes øjeblikkeligt at indstille de konstaterede overtrædelser.

Artikel 3

1. Der pålægges følgende bøder:

a) Raffinerie Tirlemontoise en bøde på 1 500 000 (en million femhundrede) regningsenheder, d.v.s. 75 000 000 (femoghalvfjerds millioner) belgiske francs.

b) Sucres & Denrées en bøde på 1 000 000 (en million) regningsenheder, d.v.s. 5 554 190 (fem millioner femhundredeogfireoghalvtredstusindeethundredeoghalvfems) franske francs.

c) Société des Raffineries et Sucreries Say en bøde på 500 000 (femhundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 2 777 095 (to millioner syvhundredesyvoghalvfjerdstusindeogfemoghalvfems) franske francs.

d) Société F. Béghin SA en bøde på 700 000 (syvhundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 3 887 933 (tre millioner ottehundredesyvogfirstusindenihundredetreogtredive) franske francs.

e) Générale Sucrière SA en bøde på 400 000 (firehundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 2 221 676 (to millioner tohundredeogenogtyvetusindesekshundredeogseksoghalvfjerds) franske francs.

f) Eridania Zuccherifici Nazionali SpA en bøde på 1 000 000 (en million) regningsenheder, d.v.s. 625 000 000 (sekshundredefemogtyve millioner) italienske lire.

g) Società Italiana per l'Industria degli Zuccheri SpA en bøde på 300 000 (trehundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 187 500 000 (ethundredeogsyvogfirs millioner femhundredetusinde) italienske lire.

h) Cavarzere-Produzioni Industriali en bøde på 200 000 (tohundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 125 000 000 (ethundredeogfemogtyve millioner) italienske lire.

i) Agricola Industriale Emiliana (A.I.E.) SpA en bøde på 100 000 (ethundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 62 500 000 (toogtres millioner femhundredetusinde) italienske lire.

j) Zuccherificio del Volano SpA en bøde på 100 000 (ethundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. d.v.s. 62 500 000 (toogtres millioner femhundredetusinde) italienske lire.

k) SADAM SpA en bøde på 100 000 (ethundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 62 500 000 (toogtres millioner femhundredetusinde) italienske lire.

l) Cooperatieve Vereniging Suiker Unie U.A. en bøde på 800 000 (ottehundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 2 896 000 (to millioner ottehundredeseksoghalvfemstusinde) hollandske gylden.

m) Centrale Suiker Maatschappij N.V. en bøde på 600 000 (sekshundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 2 172 000 (to millioner ethundredetooghalvfjerdstusinde) hollandske gylden.

n) Pfeifer & Langen en bøde på 800 000 (ottehundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 2 928 000 (to millioner nihundredeogotteogtyvetusinde) DM.

o) Süddeutsche Zucker AG en bøde på 700 000 (syvhundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 2 562 000 (to millioner femhundredeogtoogtrestusinde) DM.

p) Südzucker Verkauf GmbH en bøde på 200 000 (tohundredetusinde) regningsenheder, d.v.s. 732 000 (syvhundredetoogtredivetusinde) DM.

2. Denne beslutning kan i henhold til EF-traktatens artikel 192 tvangsfuldbyrdes over for de virksomheder, der er blevet pålagt bøder.

Artikel 4

Denne beslutning stiles til følgende virksomheder:

— Raffinerie Tirlemontoise S.A.
182, avenue de Tervueren
1040 Brüssel

— N.V. Centrale Suiker Maatschappij N.V.
Herengracht 493
NL Amsterdam-C

— Cooperatieve Vereniging Suiker Unie U.A.
Boompjes 55
NL Rotterdam

— Westdeutsche Zuckervertriebsgesellschaft mbH & Co KG
D 5 Köln 1
Rothgerberbach 5

— Pfeifer & Langen
D 5 Köln 1
Postfach 190108

— Südzucker Verkaufs-GmbH
D 637 Oberursel
Hohemarktstraße 152

— Süddeutsche Zucker AG
D 68 Mannheim 1
Maximilianstraße 10
Postfach 2066

— Zuckerfabrik Franken GmbH
D 8703 Ochsenfurt
Marktbreitenstraße 72
Postfach 21

— Sucre-Union S.A.
14, rue de Bassano
F 75 Paris (16e)

— Société des Raffineries et Sucreries Say
18, rue Vaneau
F 75 Paris (7e)

— Société F. Béghin S.A.
F 59 Thumeries

— Générale Sucrière S.A.
25, avenue Franklin D. Roosevelt
F 75 Paris (8e)

— Société Nouvelle de Raffinerie Labaudy-Sommier S.A.
122, avenue de Neuilly
F 75 Neuilly sur Seine

— Groupement d'Intérêt Economique Lebaudy-S.U.C.
336, rue Saint-Honoré
F 75 Paris (1e)

— Sucres & Denrées S.A.
55, avenue Kléber
F 75 Paris (16e)

— Eridania Zuccherifici Nazionali SpA
Corso Podestà, 2
I 16128 Genova

— Società Generale di Zuccherifici (Société Générale de Sucreries)
8, rue Montoyer
1040 Bruxelles

— Cavarzere-Produzioni Industriali
Via San Fermo, 39
I Padova

— Società Italiana per l'Industria degli Zuccheri SpA
Via Corsica, 19
I Genova

— Romana Zucchero SpA
Via XX Settembre 29/4
I Genova

— Zuccherificio del Volano SpA
Via XX Settembre 29/4
I Genova

— Agricola Industriale Emiliana (A.I.E.) SpA
Via Indipendenza 67
I Bologna

— SADAM SpA
Piazza Calile 6
I Bologna

— Zuccherificio di Sermide SpA
Via Polleri 3
I Genova

Udfærdiget i Bruxelles, den 2. januar 1973.

På Kommissionens vegne
S. L. MANSHOLT
Formand